

Klifur

Fréttablað Sjúlfbsbjargar, landssambands fatlaðra

Júlí 2004, 15. árgangur 2. tbl.

**Viðtal við
nýjan formann
Sjúlfbsbjargar Isf.**

Hæfileikakeppni

Þing Sjúlfbsbjargar Isf.

„Ég mun alltaf sakna Jóa.“

**- viðtal við Hörpu Ingólfsdóttur,
ekkju Jóhanns Péturs Sveinssonar.**

Klifur

Fréttablað Sjálfsbjargar,
landssambands fatlaðra.

Ábyrgðarmaður:
Sigurður Einarsson.

Útgáfufélag:
Pálína Snorradóttir
Árni Salomónsson
Guðný Guðnadóttir
Jón Hlöðver Áskelsson
Örn Sigurðsson

Skrifstofa Sjálfsbjargar, Isf.
Hátúni 12, 105 Reykjavík.
Sími 550-0300, fax: 550-0399,
tölvupóstur: mottaka@sjalfsbjorg.is

Framkvæmdastjóri:
Sigurður Einarsson.

Fjármálafulltrúi:
Edda S. Hólmsteinsdóttir.

Ritari:
Steingerður Halldórsdóttir.

Upplýsinga- og félagsmálafulltrúi:
Arndís Guðmundsdóttir.

Hönnun og umbrot:
Kristrún M. Heiðberg,
heidberg@islandia.is

Prentvinnsla:
Prentmet ehf.

ISSN 1670-312X

*Forsíðumyndin er af Hörpu
Ingólfsdóttur og syni hennar, Jóhanni
Péttri. Harpa var gift Jóhanni Péttri
Sveinssyni lögfræðingi og fyrrum
formanni Sjálfsbjargar Isf. Viðtal við
Hörpu er á bls. 8. Mynd/kmh.*

Efnisyfirlit:

Þing Sjálfsbjargar Isf. - haldið 14.-16. maí á Flúðum	3-6
Kvennahreyfing innan ÖBÍ - skoðar stöðu fatlaðra kvenna	7
Saga Sjálfsbjargar skráð - 50 ára afmæli samtakanna 2008	7
Ég mun alltaf sakna Jóa - viðtal við Hörpu Ingólfsdóttur	8-13
Kjartan J. Hauksson - ætlar að sigla næsta sumar	14
Sekt við að leggja í bílastæði hreyfihamlaðra - mikilvægur áfangi í baráttunni	15
Framtíð Sjálfsbjargar er björt - viðtal við Ragnar Gunnar Þórhallsson	16-19
Ánægð með dvölinna á Íslandi - viðtal við hjón frá Kanada	20
Hæfileikakeppni - góð þátttaka og mikið fjör	21
Af ferð minni til tannlæknis - Árni Salomónsson skrifar	22
Krossgátan - vinningshafar	27

32. þing Sjálfsbjargar:

„Í aðgengilegu þjóðfélagi væri enginn hreyfihamlaður.“

-segir Svanur Ingvarsson, formaður Sjálfsbjargar á Suðurlandi.

Fyrir 45 árum var blásið til þings í Reykjavík. Þangað komu fulltrúar fimm Sjálfsbjargarfélaga, sem stofnuð höfðu verið árið áður að frumkvæði Sigur Sveins D. Kristinssonar. Þetta var stofnþing Sjálfsbjargarfélaganna. Um árabíl voru þing haldin árlega en í seinni tíð annað hvert ár.

Þingsetning

Að þessu sinni var þingið haldið dagana 14. - 16. maí á Hótel Flúðum í Hrunamannahreppi. Þingið sátu 45 fulltrúar frá 14 aðildarfélögum auk starfsfólks landssambandsins og Sjálfsbjargarheimilisins. Margt góðra gesta var við þingsetningu, þeirra á meðal Árni Magnússon félagsmálaráðherra sem flutti ávarp.

Svanur Ingvarsson formaður Sjálfsbjargar á Suðurlandi bauð gesti velkomna í sveitina. Hann lýsti með nokkrum orðum framkvæmdum við lagningu aðgengilegra skógarstíga í Haukadalsskógi, sem Sjálfsbjörg á Suðurlandi hefur unnið að og verða formlega teknir í notkun í sumar við hátíðlega athöfn. Pokasjóður hefur styrkt framkvæmdina af miklum myndarskap. Svanur taldi menn óðum vera að vakna til vitundar um, að gott aðgengi væri öllum þjóðfélagsþegnum til hagsbóta. Í aðgengilegu þjóðfélagi væri enginn hreyfihamlaður.

Loks gat hann nýbreytni sem bæjarstjórnin í Hveragerði tók upp um síðustu áramót við endurskipulagningu á nefndum bæjarins. Þá voru skipulags- bygginga- og brunamálanefndir sameinaðar í eina og fer-

Hópurinn samankominn fyrir utan Hótel Flúði í Hrunamannahreppi. Þingið sátu 45 fulltrúar frá 14 aðildarfélögum auk starfsfólks landssambandsins og Sjálfs-

Síðan setti hann 32. þing Sjálfsbjargar með þeirri ósk, að krafan um að allir Íslendingar hefðu viðunandi lífsafkomu hljómaði svo hátt að enginn kæmist hjá því að heyra hana.

linefnd lögð niður. Rétt til setu á fundum hinnar nýju nefndar með málfrelsi og tillögurétti hefur fulltrúi fatlaðra, sem fylgir eftir ferlimálum í nefndinni. Sá fulltrúi skal tilnefndur af Sjálfsbjörg á Suðurlandi og skipaður af bæjarstjórn. Var það álit félagsmanna að með þessu væri stigið stórt framfaraskref til jafnréttis. Fulltrúi félagsins hefur þegar hafið nefndarstörf.

Loks flutti formaður lsf. Arnór Pétursson setningarræðu, þar sem hann kom inn á samvinnu Sjálfsbjargar við þjóð og þing og hin ýmsu félagasamtök í landinu. Hann gat þess m.a. að Sjálfsbjörg hefði strax við stofnun samtakanna átt gott samstarf við verkalýðssamtökin um kjaramál öryrkja. Nú væri svo komið að verkalýðshreyfingin væri hætt að fylgja eftir kröfum hagsmunasamtaka fatlaðra. Vissulega hafi hún sýnt stuðning í orði en ekki í verki.

Þá ræddi Arnór um samning ÖBÍ við stjórnvöld um aldurstengda hækkun örorkulífeyris „samkomulag þetta færði mörgum öryrkjanum verulegar kjarabætur, en því miður slitnaði upp úr því samstarfi vegna meintra vanefnda ríkisstjórnarinnar á samningnum,“ sagði Arnór. Hann sagði ennfremur að ekki mætti

leggja árar í bát, áfram yrði að berjast fyrir mannsæmandi kjörum öryrkja.

Hann gat þess að skoðanakannanir hefðu leitt í ljós að fólkinu í landinu þættu kjör öryrkja ekki samboðin þjóðinni. Fram hefði komið að fólk væri tilbúið að taka á sig skattahækkanir, ef það yrði örugglega til að tryggja betri kjör öryrkja. Síðan setti hann 32. þing Sjálfsbjargar með þeirri ósk, að krafan um að allir Íslendingar hefðu viðunandi lífsafkomu hljómaði svo hátt að enginn kæmist hjá því að heyra hana. Ólafur Þórarinnsson - Labbi í Glóru - sló á léttu strengi á milli atriða og tók þingheimur hressilega undir.

Strax að lokinni kaffidrykkju hófust þingstörf.

Þingstörf

Þingforsetar voru kosnir Svanur Ingvarsson og Tryggvi Friðjónsson framkvæmdastjóri Sjálfsbjargarheimilisins. Gengu þingstörf vel undir þeirra stjórn allt til þingloka. Þingstörf voru hefðbundin; skýrslur fluttar, reikningar og fjárhagsáætlun lögð fram, tillögur kynntar að laga-breytingum og almennar umræður.

Horft til framtíðar

Aðalmál þingsins var kynning á stefnumótunarvinnu sem fékk vinnuheitið „horft til framtíðar“ Árið 2000 vann Pétur Guðjónsson ráðgjafi hjá IMG könnun fyrir Sjálfsbjörg lsf. Tilgangurinn var að kanna viðhorf almennings annarsvegar og félagsmanna hinsvegar til

Hann gat þess að skoðanakannanir hefðu leitt í ljós að fólkinu í landinu þættu kjör öryrkja ekki samboðin þjóðinni. Fram hefði komið að fólk væri tilbúið að taka á sig skattahækkanir, ef það yrði örugglega til að tryggja betri kjör öryrkja.

Guðný Guðnadóttir og Jón Hlökkver Áskelsson á góðri stundu. Mynd/Margrét Ísaksdóttir.

Fráfarandi formaður landssambandsins, Arnór Pétursson. Mynd/Margrét Ísaksdóttir.

Svanur Ingvarsson, formaður Sjálfsbjargar á Suðurlandi, ásamt Árna Magnússyni félagsmálaráðherra.

Sjálfsbjargar með áherslu á ímynd félagsins, fjármögnun, félagsstarf og þjónustu þess við félagsmenn. Helstu niðurstöður þeirrar könnunar voru, að ímynd Sjálfsbjargar meðal almennings væri góð, en að mörgu þyrfti að huga í innra starfi félagsins. Pétur leggur til að unnið verði að stefnumótunarvinnu fyrir Sjálfsbjörg.

Í febrúar á síðastliðnu ári var Björg Árnadóttir ráðin félagsmála-fulltrúi landssambandsins, en hún

var þá jafnframt í MBA námi í HÍ. Haustið 2003 fékk hún ásamt samnemendum sínum Atla Steini Árnasyni og Guðna Geir Jónssyni heimild framkvæmdastjórnar Sjálfsbjargar til að vinna stefnumótun fyrir landssambandið. Verkefnið var meginviðfangsefni þeirra í áfanganum „Stefnumiðuð stjórnun.“

Megintilgangur verkefnisins var að greina þá þætti, sem áhrif hafa á starfsemi Sjálfsbjargar bæði í ytra og innra umhverfi samtakanna.

Nú verður það verkefni nýkjörinnar framkvæmdastjórnar að halda verkinu áfram og rífa samtökin upp úr þeim hjólförum sem þau hafa allt of lengi spólað í.

Unnið var með SVÓT greiningu og dregin fram styrkleikar og veikleikar samtakanna, ógnanir og tækifæri. Leitað var svara við spurningum eins og hvar er félagið stadd, hvert ætti það að stefna og hvernig kemst það þangað?

Í lokaorðum skýrslunnar segir: „Niðurstaða þeirrar vinnu sem hér hefur verið unnin er sú að Sjálfsbjörg Isf. þurfi alvarlega að huga að því að skerpa á hugmyndafræðinni, skýra hlutverk sitt og framtíðarsýn og móta stefnu. Að því loknu er ástæða til að leggja mat á núverandi skipulag og huga að endurskoðun á því. Vonir standa til, að sú vinna sem hér hefur verið unnin nýtist sem grunnur að frekari stefnumótun hjá samtökunum.“

Í janúar á þessu ári skipaði framkvæmdastjórn þriggja manna starfshóp til að vinna áfram í þessum málum. Hópurinn skipuðu Árni Salómonsson, Pálína Snorradóttir og Sigurður Björnsson. Hópurinn hóf þegar störf, kallaði fólk til fundar við sig og fékk stuðning frá Björgu Árnadóttur, sem þá hafði látið af störfum sem félagsmálafulltrúi. Hópurinn kynnti hugmyndir sínar fyrir framkvæmdastjórn og á þinginu voru málin kynnt þingfulltrúum í máli og á glærum. Að lokinni kynningu fór fram hópastarf um framtíðarsýn samtakanna, þar sem spurningar eins og hvað skal gera, hvert skal halda? brunnu á vörum manna.

Nú verður það verkefni nýkjörinnar framkvæmdastjórnar að halda verkinu áfram og rífa samtökin upp úr þeim hjólförum sem þau hafa allt of lengi spólað í.

Á laugardagskvöldinu 15. maí var

Núverandi framkvæmdastjórn. Í efri röð Grétar Pétur Geirsson gjaldkeri; Ragnar Gunnar Þórhallsson, formaður; Herdís Ingvadóttir meðstjórnandi. Í neðri röð: Arnór Pétursson fyrrverandi formaður framkvæmdastjórnar; Anna Guðrún Sigurðardóttir ritari og Kolbrún Dögg Kristjánsdóttir varaformaður.

Harpa Ingólfssdóttir, varaformaður Sjálfsbjargar á höfuðborgarsvæðinu, og Guðmundur Magnússon tóku að sjálfsögðu þátt í söngnum. Mynd/Margrét Ísaksdóttir.

hátíðarkvöldverður, sem Ísólfur Gylfi Pálmason undirbjó og stjórnaði. Kostnað báru Sláturfélag Suðurlands, Sölufélag Garðyrkjumanna og Bananar ehf. Íslenska kokkalandslíðið annaðist eldamennsku og var þetta hinn dýrðlegasti málsverður.

Kosningar

Kosningar í stjórn og nefndir fóru fram árdegis á sunnudag. Í framkvæmdastjórn voru kjörin:

Ragnar Gunnar Þórhallsson, formaður; Anna Guðrún Sigurðardóttir, ritari; Grétar Pétur Geirsson, gjaldkeri; Kolbrún Dögg Kristjánsdóttir, varaformaður; Herdís Ingvadóttir, meðstjórnandi.

Þinglok voru síðdegis á sunnudag. Þingforsetar þökkðu þingfulltrúum góða fundarsetu og málefnalegar umræður um leið og þeir óskuðu öllum góðrar heimkomu.

Pálína Snorradóttir.

Nokkrar af þeim ályktunum sem samþykktar voru á 32. þingi Sjálfsbjargar, Isf.

Áskorun til ríkisstjórnar um boðaðar skattalækk- anir:

Þing Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra, beinir þeirri áskorun til ríkisstjórnarinnar að þegar boðaðar skattalækkningar komi til framkvæmda um næstu áramót verði skattar felldir niður af uppbót vegna lyfja, lækni- og sjúkrakostnaðar og bensínstyrk vegna rekstrar bifreiða hreyfihamlaðra.

Áskorun til forsætisráðherra um að við endurskoðun stjórnarskrár verði sett í hana bann við mismunun á grundvelli fötlunar:

Þing Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra, beinir þeirri áskorun til embættis forsætisráðherra að við endurskoðun stjórnarskrárinnar verði haft samráð við hagsmunasamtök fatlaðra til að tryggja að sett verði ákvæði sem banni mismunun á grundvelli fötlunar. Jafnframt verði athugað hvort þurfi að setja sértæk lög til að tryggja fullt jafnrétti fatlaðra í þjóðfélaginu.

Áskorun til ríkisstjórnarinnar um að tekningar verði upp viðræður og samstarf við hagsmunasamtök fatlaðra um endurskoðun almannatryggingalaga:

Þing Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra haldið á Flúðum dagana 14. til 16. maí 2004 beinir þeirri áskorun til ríkisstjórnarinnar að þegar verði tekningar upp viðræður og samstarf við hagsmunasamtök fatlaðra um endurskoðun almannatryggingalaganna. Sett verði skýr markmið um þann tíma sem slík endurskoðun taki. Jafnframt því sem stefnt verði að því að tillögur til breytinga miði að því að á t.d. þremur til fjórum árum verði stefnt að því að hækka örorkubætur þannig að í lok tímabilsins nái þær a.m.k. 80% af meðallaunum verkamanns.

Áskorun til fjármála- og tryggingamálaráð- herra um að tryggja að nægilegt fé sé til úthlutunar bifreiðastyrkja:

Þing Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra, skorar á fjármála- og tryggingamálaráðherra að gera ráðstafanir til að tryggja nægilegt fé til úthlutunar bifreiðastyrkja hreyfihamlaðra hjá Tryggingastofnun ríkisins skv. gildandi reglugerð tryggingamálaráðuneytis um bifreiðakaupastyrki hreyfihamlaðra (Reglugerð nr. 752/2002 um styrki og uppbætur Tryggingastofnunar ríkisins til hreyfihamlaðra einstaklinga vegna bifreiða).

Ályktun um aldurstengdar örorkubætur :

Þing Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra, beinir því til ríkisstjórnar Íslands að tryggt verði að þeir sem njóta aldurstengdrar örorkubótar njóti hennar ævilangt.

Kvennahreyfing innan ÖBÍ

Íbigerð er að stofna kvennahreyfingu innan Öryrkjabandalagsins með það að markmiði að skoða stöðu fatlaðra kvenna í íslensku samfélagi. Nú þegar hafa verið haldnir nokkrir undirbúningsfundir og er ráðgert að kvennahreyfingin verði formlega stofnuð á haustdögum. Fundirnir hafa verið vel sóttir og konur lýst yfir áhuga sínum á þessu starfi og að um þarft framtak væri að ræða.

Ríkur þáttur í vandamálum margra kvenna eru sjúkdómar og fötlun ýmiss konar, bæði andleg og líkamleg. Má þar nefna líkamlega fötlun svo sem blindu, heyrnarleysi, gigtsjúkdóma og aðra sjúkdóma og slys sem leiða til fötlunar, geðrænna sjúkdóma, einmanaleika og fleiri þátta.

Á undirbúningsfundunum hefur m.a. verið rætt um sjónarmið heilbrigðisstétta í garð fatlaðra. Konurnar hafa almennt verið sammála um að þar fyrirfinnist vanþekking og fordómar í garð fatlaðra engu síður en hjá almenningi.

Þær fjölmörgu spurningar sem hafa vaknað varðandi kvennahreyfingu innan ÖBÍ eru m.a.: Lítur samfélagið öðrum augum á fatlaðar konur en fatlaða karla? Hefur samfélagið veitt fötluðum konum jöfn tækifæri og öðrum konum til náms, atvinnu og tómstunda? Gerir fegurðar- og æskudýrkun fötluðum konum erfiðara að finna sér sinn stað í lífinu?

Þær konur sem hafa áhuga á að fræðast nánar um kvennahreyfinguna geta haft samband við Guðríði Ólafsdóttur eða Báru Snæfeld hjá ÖBÍ í síma 530-6700.

Skapandi sumarstarf

Hópur af hugmyndaríkum og ferskum unglingum á aldrinum 17-20 ára starfar nú í Sjálfsbjargarhúsinu við svokallaðan Götuherað. Verkefnið er hluti af skapandi sumarstarfi sem Hitt Húsið og Reykjavíkurborg standa fyrir. Götuheraðarverkefni Hins Hússins er ætlað að taka á markvissan, áberandi og skemmtilegan hátt á aðgengismálum fatlaðra í miðborginni; benda á auðveldar lausnir á vandamálum og ryðja „stórum“ hindrunum úr vegi á einfaldan og ódýran hátt. Einnig mun hópurinn leitast við að koma af stað jákvæðri umræðu í

þjóðfélaginu um aðgengismál frekar en að kvarta og kveina - að finna lausnir frekar en vandamál.

Til þess að ná þessum markmiðum sínum mun hópurinn gera heimildarmynd um aðgengismál fatlaðra sem verður hugsanlega sýnd í sjónvarpi og víðar. Á sama tíma reyna þau að vera sýnileg með því að standa fyrir ýmsum uppákomum, svo sem tónleikahaldi, ljósmyndasýningu, sundlaugarpartyi o.fl. Uppþökur á tónlistarmyndbandi standa yfir þessa dagana og verður vonandi spilað á sem flestum ljósvakamiðlum.

Saga Sjálfsbjargar skráð

Saga Sjálfsbjargar verður gefin út á 50 ára afmæli samtakanna árið 2008. Þetta var ákveðið á þingi Sjálfsbjargar í maí sl. Framkvæmdastjórn var falið að skipa þriggja manna nefnd til að undirbúa verkið.

Með stofnun Sjálfsbjargar hófst nýtt tímabil í réttindabaráttu hreyfihamlaðra á Íslandi. Sjálfsbjörg hefur í gegnum árana rás haft mikil áhrif á þróun, réttar-

bætur og framfarir í málefnum hreyfihamlaðra. Má í því sambandi nefna byggingu Sjálfsbjargarhússins og frumkvæðið um að koma á ferðapjónustu fatlaðra, svo eitthvað sé nefnt. Árlega fellur frá fólk sem tók þátt í stofnun Sjálfsbjargar og hefur jafnvel verið virkt í starfi samtakanna fram til dagsins í dag. Þetta fólk er hafsjór af minningum og reynslu af starfinu sem tímabært þykir að varðveita.

-viðtal við Hörpu
Ingólfssdóttur,
ekku Jóhanns
Péturs Sveinssonar.

„Ég mun alltaf sakna Jóa.“

Harpa Ingólfssdóttir er flutt aftur heim til Íslands eftir sex ára dvöl erlendis. Hún var við nám í Danmörku í byggingafræði og starfaði á Grænlandi í eitt ár. Harpa var gift Jóhanni Pétri Sveinssyni, lögfræðingi og fyrrum formanni Sjálfsbjargar Isf., og eignaðist með honum son sem skírður var í höfuðið á föður sínum. Jóhann Pétur lést árið 1994, tveimur mánuðum fyrir fæðingu sonar þeirra. Blaðamaður Klifurs ræddi við Hörpu um lífið með Jóhanni Pétri, dvöl hennar erlendis og Sjálfsbjörg, en Harpa er nýkjörin varaformaður Sjálfsbjargar á höfuðborgarsvæðinu.

Harpa tekur á móti mér í íbúð sinni í Grafarvoginum þar sem hún býr með syni sínum, sem er nú ára gamall, og systur sinni. Hún er róleg og yfirveguð og stutt í fallett bros hennar. Við setjumst niður í stofunni og hún býður upp á kaffi og meðlæti. Sonur hennar er á leiðinni út og kemur og kveður mömmu sína. Það er afskaplega kært á milli þeirra og hún faðmar hann og kyss-

ir.

Harpa, sem er fædd á Hólum í Hornafirði 1969, er háflömuð á vinstri handlegg eftir að hún lenti í slysi 13 ára gömul, slysi sem varð til þess að hún kynntist starfi Sjálfsbjargar og síðar eiginmanni sínum, Jóhanni Pétri. „Ég var að ganga úti á þjóðvegi um kvöld þegar keyrt var á mig. Bílstjórinn keyrði hratt og það var dimmt. Hann tók ekki eftir mér og ég tók ekki eftir honum. Þetta

gerðist aðeins nokkrum dögum fyrir ferminguna mína. Vinstri handleggurinn á mér lamaðist við slysið. Ég fékk einnig opið beinbrot á læri, en annars voru engir aðrir varanlegir áverkar. Seinna kom slit í hægri mjöðmina á mér, svo ég þurfti að fara í mjaðmaskiptiaðgerð í Danmörku árið 2000. Nokkrum mánuðum eftir slysið fór ég í stóra og mikla aðgerð í París þar sem teknir voru taugaendar úr framhandleggnum, þeir tengdir upp í hálsinn og niður í öxlina. Ári síðar varð ég vör við fyrstu vöðvakippina í upphandleggnum. Í dag get ég aðeins lyft framhandleggnum. Fingurnir eru hins vegar alveg fastir og tilfinningalausir.“

Yfir sig ástfangin

Harpa kynntist Sjálfsbjörg þegar aðildarfélag þess var stofnað á Hornafirði árið 1984. Átján ára gömul flutti hún til Reykjavíkur og stundaði nám við Fjölbrautaskólann í

Breiðholti. Síðar fékk hún íbúð í C-álmu Sjálfsbjargarhússins. „Ég lenti á 3. hæðinni, sömu hæð og Jóhann Pétur bjó, eða Jói eins og ég kallaði hann alltaf. Hann var þá giftur og ég kynntist honum ekki strax. Fyrsta skiptið sem ég talaði við hann var þegar ég leitaði mér lögfræðiaðstoðar hjá honum. Ég lenti í óhappi á skemmtistað, það var strákur sem hoppaði ofan af svölum og lenti á mér. Ég fékk hálshnykk og leitaði ráða hjá Jóa um hvort hægt væri að fara í mál við skemmtistaðinn. Náunginn sem lenti á mér hafði hins vegar látið sig hverfa og því var ekkert hægt að gera.

Jói og fyrrverandi kona hans voru gift í sex mánuði. Þá skildu þau. Á þessum tíma var heilmikið samband á milli þeirra sem bjuggu í C-álmunni. Þar bjó mikið af ungu og hressu fólki. Við komum oft saman í íbúðinni hjá Jóa, héldum party, sungum og skemmtum okkur. Þetta var mjög skemmtilegur tími. Ég var ekki búin að þekkja Jóa lengi þegar eitthvað gerðist á milli okkar. Ég var stödd í heimsókn hjá honum stuttu eftir páskana 1989. Allt í einu horfði hann svo einkennilega á mig. Ég varð eitthvað vandræðaleg, en horfði á hann á móti. Við horfðumst í augu og þá gerðist eitthvað. Hjartað í mér missti hreinlega úr slag. Ég varð yfir mig hrædd og hljóp út. Ég féll kylliflöt fyrir honum, varð yfir mig ástfangin. Eftir þetta hittumst við oft og sambandið þróaðist. Ég var ekki nema 19 ára og var alveg með stjórnur í augunum. Jói vildi hins vegar fara leynt með sambandið til að byrja með. Hann var nýskilinn og auk þess tíu árum eldri en ég. Það var mikið áfall fyrir hann að hjónaband hans skyldi fara eins og það fór. Brúðkaupið þeirra var stórt og mikið gert úr því í fjölmiðlum. Það þótti ótrúlegt að svo fatlaður maður myndi gifta sig, þannig að þetta var blásið dálítið upp. Jói var enn í sárum, þannig að okkar samband byrjaði hægt en örugglega. Ég held að hann hafi verið dauðhræddur við þetta í upphafi, ég get ekki ímyndað mér

„Ég var ekki búin að þekkja Jóa lengi þegar eitthvað gerðist á milli okkar,“ segir Harpa um samband þeirra. „Við horfðumst í augu og þá gerðist eitthvað. Hjartað í mér missti hreinlega úr slag.“ Mynd/úr einkasafni.

„Þó svo að hann hafi verið lítil þá er hann samt stærsti maður sem ég hef þekkt. Ég sá hann aldrei sem fatlaðan.“

annað. Ekki leið langur tími þar til fólk var farið að spyrja hvort við værum að skjóta okkur saman. Það fór ekki framhjá neinum að við vorum ástfangin. Ég held hins vegar að fólk hafi til að byrja með verið svolítið hrætt um að ég myndi særa hann. En ég held að sá ótti hafi horfið um leið og það sá að okkur var báðum mikil alvara. Ég flutti inn til Jóa eftir að samband okkar var orðið opinbert og eftir það vorum við alltaf saman.“

Sá hann aldrei sem fatlaðan

Aðspurð um hvernig maður Jóhann Pétur hafi verið slær þögn á Hörpu. „Hann var ofboðslega blíður og góður maður,“ segir hún eftir smá umhugsun og það birtir yfir andliti hennar. „Hann var skemmtilegur, hlýr, tók öllum vel og gerði aldrei upp á milli fólks. Hann var alltaf í góðu skapi og ákaflega jákvæður.

Hann hafði þær yndislegustu hendur sem ég hef á ævi minni séð, ofsalega mjúkar og fallegar. Þó svo að hann hafi verið lítil þá er hann samt stærsti maður sem ég hef þekkt. Ég sá hann aldrei sem fatlaðan. Ég man þegar ég sagði einni frænku minni frá því að við ætluðum að giftast þá sagði hún: „Það getur ekki verið, þú getur ekki giftast honum. Hann er svo mikið fatlaður.“ Ég sagði bara: „Hann Jói, hann er ekkert fatlaður.“ Ég sá hann ekki sem fatlaðan og umgekkst hann heldur ekki sem slíkan.“ Harpa segist annars ekki hafa fundið fyrir neikvæðum viðbrögðum frá fjölskyldu sinni. „Allir tóku honum vel, enda var ekki annað hægt, hann var þannig persóna.“

Björguðum okkur alltaf

Harpa og Jóhann Pétur giftu sig í Reykjakirkju í Skagafirði 25. apríl 1991, á Sumardaginn fyrsta, sem er fyrsti dagur í Hörpu samkvæmt gömlu mánaðanöfnunum. „Jói var frá Varmalæk í Skagafirði og við ákváðum að gifta okkur þar. Brúðkaupið var ekki stórt, einungis fjölskyldur okkar og nánustu vinir. Fjölmíðlar höfðu áhuga á að mynda brúðkaupið en við vildum það alls ekki. Þetta var yndislegt og

skemmtilegt brúðkaup og veislan stóð fram á nótt.“

Harpa og Jóhann Pétur fluttu í íbúð á Seltjarnarnesi ári áður en þau giftu sig. „Jói rak lögfræðistofu skammt frá og gat farið á milli í stólnum sínum. Við fórum að sjálf-sögðu út á lífið eins og hvert annað ungt fólk, í bíó, á kaffihús, á dansleiki o.fl. Við vorum ekkert öðruvísi en aðrir.“

Jóhann Pétur fékk barnaliðagigt upp úr fjögurra ára aldri, sem lék líkama hans grátt og gerði það að verkum að hann hætti að stækka sem barn. „Sjúkdómurinn var á slæmu stigi hjá honum og það var ekki fyrir en hann var orðinn hálf-fullorðinn sem hann hætti að finna svona mikið til. Hann gat t.d. ekki haft sæng á sér vegna þess að hann fann svo til í öllum skrokknum, svaf bara með teppi. Við fengum heima-hjúkrun á morgnana, sem hjálpaði Jóa á fætur, í sturtu, að klæða sig o.fl. Ég aðstoðaði hann síðan á kvöldin. Ég átti þó erfitt með að lyfta honum upp út af hendinni, en það gekk samt alveg. Við björguðum okkur alltaf, það var ekkert sem við mikluðum fyrir okkur. En það var auðvitað þægilegra, bæði fyrir hann og mig að vera með óháðan aðila sem aðstoðaði hann. Ég gat samt aldrei sætt mig við að það kæmi kona inn á rúmstokk til okkar á hverjum morgni. Ég agnúaðist yfir því og breiddi stundum sængina bara upp yfir haus þegar þær komu. Eins og þetta voru nú yndislegar konur, en ég var líka svo ung og hafði takmarkaða þolinmæði. Fyrir Jóa var þetta hins vegar ekkert mál, enda var þetta nokkuð sem hann gat ekki breytt og þá var hann ekkert að ergja sig yfir því. Þannig var hann.

Jói var mjög þolinmóður við mig, þrátt fyrir að ég gæti oft og tíðum húðskammað hann. Stundum fór það í taugarnar á mér að það var aldrei hægt að rífast við hann, hann æsti sig aldrei. Ég hafði t.d. afskaplega takmarkaða þolinmæði í eldhúsinu og hellti mér stundum yfir hann, skammaðist yfir því að hann gæti aldrei hjálpað mér og að ég þyrfti alltaf að gera allt ein. Ég veit

„Ég gat samt aldrei sætt mig við að það kæmi kona inn á rúmstokk til okkar á hverjum morgni. Ég agnúaðist yfir því og breiddi stundum sænginni bara upp yfir haus þegar þær komu.“

að honum þótti það sárt, vegna þess að hann vildi virkilega leggja sitt af mörkum. Hann hefði gert allt fyrir mig, allt sem hugsast gat. Mér fannst t.d. ofboðslega erfitt að skera niður grænmeti, vegna þess að það er ekkert auðvelt að skera niður grænmeti með annarri hendinni. Það gat farið alveg með mig. Hann reyndi þá stundum að hjálpa mér, þó svo að ég vissi að hann ætti mjög erfitt með það. Hann gat ekki lyft neinu, gat ekki rétt úr höndunum og hafði ekki krafta í fingrunum, allir liðir voru ónýtir. Og þetta vissi ég, en ég gat alveg skammað hann fyrir því. Ég held að þetta hafi líka verið ástæðan fyrir því að hann elskaði mig eins og hann gerði.“

Sá aldrei son sinn

Harpa og Jóhann Pétur giftu sig Reykjakirkju í Skagafirði 25. apríl 1991. Brúðkaupið var ekki stórt, einungis fjölskyldur þeirra og nánustu vinir. Mynd/úr einkasafni.

Að sögn Hörpu ríkti mikil gleði þegar í ljós kom að hún var ólétt. „Jói hafði í mörg ár þráð að eignast barn. Hann var rosalega stoltur og glaður og yfir sig spenntur. Hann lést hins vegar 5. september 1994, tveimur mánuðum fyrir fæðingu sonar okkar. Það var afar sárt vegna þess að það var svo stuttur tími eftir, sárt að þeir skyldu ekki fá að hittast. Jói var mikið veikur síðustu vikurnar sem hann lifði. Hann fékk bjúg um allan líkamann og hjartað var farið að stækka, þannig að hann hefði þurft að fara í aðgerð. Sjálf-sagt hefði þó aldrei orðið úr því, vegna þess að hann hefði örugglega ekki lifað það af. Ég held að hann hafi vitað að hann ætti stutt eftir, og eflaust vissi ég það líka án þess að gera mér grein fyrir því. Ég var grátandi meira og minna síðustu vikurnar sem hann lifði, grét og grét án þess að vita af hverju. Ég var afskaplega viðkvæm. Mér hafði samt liðið vel alla meðgönguna og það gekk allt mjög vel.

Nokkru áður en Jói lést hafði hann verið í rannsókn á Vífilstöðum vegna kæfisvefns sem hann hafði þjáðst af í mörg ár. Stundum hætti hann að anda á nóttunni og mér fannst það mjög óhugnanlegt. Ég man svo vel eftir því þegar ég keyrði hann fyrst upp á Vífilstaði. Ég sagði við hann að ég hefði á tilfinningunni að ef ég skildi hann þarna eftir þá myndi hann aldrei koma heim aftur. Mér fannst þetta hræðilegur staður. Hann var síðar sendur heim með tæki og grímu sem hann átti að sofa með á nóttunni til að hjálpa honum að anda.

Vikurnar áður en Jói dó voru mjög erfiðar. Ég var komin sjö mánuði á leið og sjálfsagt orðin kvíðin eins og gengur og gerist þegar líður að fæðingu. Ég velti því fyrir mér hvernig allt myndi fara, hvað tæki við og hvernig það yrði að vera með unga-barn við þessar aðstæður. Jói þurfti alltaf aðstoð, það var bara þannig. Hann gat ekki fengið sér að borða sjálfur, eða fengið sér kaffi né hátt- að sig á kvöldin. Ég fór að velta því fyrir mér hvort að ég gæti þetta. Það batnaði ekki þegar Jói kom heim með þessa vél, suðandi stanslaust alla nóttina. Ég gat ekki sofðið, en auðvitað hefði þetta vanist eins og hvað annað.

Jói fór til Finnlands vikuna áður en hann lést, á ráðstefnu á vegum Samtaka fatlaðra á Norðurlöndum (NHF), en hann var forseti þeirra þá. Læknarnir höfðu beðið hann að fara ekki vegna þess hversu veikur hann var orðinn en hann sagðist verða að fara. Hann fór aftur inn á Vífilstaði er hann kom til baka og átti að vera þar í einhvern tíma í rannsókn.“

Erfitt tímabil

Jói fékk að koma heim daginn áður en hann lést. Mér var búið að líða mjög illa í þó nokkurn tíma. Ég velti því fyrir mér hvort ég gæti haldið þetta út, haldið sambandinu áfram eða hvort ég myndi skilja við hann, sem var hræðileg tilhugsun, vegna þess að ég elskaði hann af öllu mínu hjarta. Ég vissi líka að hann elskaði mig af öllu sínu hjarta.

Harpa með son þeirra Jóhanns Péturs, sem skírður var í höfuðið á föður sínum. Jóhann Pétur lést tveimur mánuðum fyrir fæðingu sonar síns. Mynd/úr einkasafni.

„Við áttum yndislegan tíma saman, þetta var oft erfitt en í hvaða sambandi koma ekki erfiðir tímar.“

Við töluðum saman um þetta allt, hvernig mér leið og áhyggjurnar sem ég hafði. Eftir það hvarf allur ótti hjá mér og það hvarflaði ekki að mér að skilja við hann. Jói átti að mæta aftur upp á Vífilstaði næsta morgun í smá skoðun. Hann átti svo að útskrifast þaðan og ég ætlaði að sækja hann. Hann hringdi hins vegar í mig og bað mig að koma aðeins seinna en við höfðum ákveðið. Þegar ég kom upp á Vífilstaði var ég strax tekin afsíðis og sagt að Jói væri látinn. Ég held að hann hafi vitað hvað var að gerast og þess vegna beðið mig um að koma aðeins seinna. Læknarnir sögðu að hann hefði verið frammi í setustofu að lesa þegar hann fékk hjartastopp.

Ég er svo þakklát fyrir að við gátum talað saman áður en hann dó.

Það munaði öllu. Þetta var nógu erfitt fyrir og ég veit ekki hvað hefði orðið um mig ef ég hefði ekki getað talað við hann um hvernig mér leið. Það hefði verið hræðilegt að vera ennþá með þær hugsanir. Ég held ég hætti aldrei að sakna hans. Ég er mjög lánsöm manneskja og þakklát fyrir að hafa fengið að kynnað manni eins og Jóa. Ég var ekki orðin 25 ára þegar ég hafði upplifað það að vera elskuð af öllu hjarta og elska á móti af öllu hjarta. Sumir upplifa það aldrei. Það hefði bara mátt vera aðeins lengri tími. Við áttum yndislegan tíma saman, þetta var oft erfitt en í hvaða sambandi koma ekki erfiðir tímar.“

Mikill söknuður

Sonur Jóhanns Péturs og Hörpu kom í heiminn tveimur mánuðum eftir lát föður síns. Harpa segir það hafa verið blendnar tilfinningar sem tóku við. „Mér fannst yndislegt að eignast þennan litla dreng. Það var mikill gleði en á sama tíma ríkti mikill sársauki og söknuður vegna Jóa. Það tók mig langan tíma að jafna mig. Ég gaf sjálfri mér heldur ekki nægan tíma til að komast yfir sorgina. Ég þurfti að harka af mér og hugsa um barnið. Það þýddi ekkert að leggjast bara undir sæng. Það gaf mér auðvitað heilmikið að eignast Jóhann Pétur yngri. Mér finnst yndislegt að Jói hafi skilið eitthvað eftir af sjálfum sér.“

Aðspurð hversu mikið Jóhann Pétur viti um föður sinn, segir Harpa það ekki vera nógu mikið. „Kannski vegna þess að mér þótti erfitt að tala um það. Ég er þó farin að segja honum miklu meira núna, enda get ég sagt honum meira eftir að við fluttum aftur heim til Íslands. Þá bendi ég honum oft á staði þangað sem við Jói fórum o.fl. Hann spurði mikið um föður sinn á tímabili, og þá um dauðann o.fl. í þeim dúr, eins og börn spyrja gjarnan. En hann á eftlaust eftir að spyrja meira eftir því sem hann eldist og þá getur hann fengið að vita allt sem hann vill. Jóhann Pétur er mjög líkur pabba sínum, bæði í útli og persónu. Við erum ofsalega góðir félagar og vinir

og háð hvort öðru. Hann er gullmolinn minn," segir Harpa stolt.

Fluttu til Danmerkur

Harpa segist hafa íhugað stöðu sína eftir að sonur hennar var orðinn eldri, hvað hún vildi gera með sitt líf. „Ég var alltaf með Jóa og var hluti af því sem hann var að gera. Hann spurði mig oft álitis um alls konar mál sem komu upp. Skömmu eftir að ég varð ólétt ákváðum við Jói að flytjast til Skagafjarðar. Hann ætlaði að vera þar með sína lögfræðistofu og ég að vera heima og hugsa um barnið. Við vorum farin að skoða teikningar af húsinu og byrjuð að undirbúa. Ég lærði listförðun og vann við það áður en ég varð ólétt og ætlaði að vinna við það áfram. Eftir að Jóhann Pétur fæddist hætti ég því hins vegar smátt og smátt. Ég var ein með hann heima og þessi vinna er yfirleitt á kvöldin og um helgar, og ég var ekki tilbúin að vera svona mikið úti á kvöldin. Þannig að það datt eiginlega alveg upp fyrir.

Ég hafði lengi fylgst með baráttu fatlaðra og þekkti því inn á þau mál. Við Jói höfðum líka oft lent í aðstæðum þar sem ekki var gert ráð fyrir fólki í hjólastól. Við ræddum oft um aðgengismál og þau voru mér hugleikinn. Mig langaði til að vera virk í baráttu fatlaðra en alls ekki á sama hátt og Jói, það hvarflaði aldrei að mér að feta í hans fótspor. Mér fannst hins vegar ekki nóg að vera virk með því að standa einhvers staðar með spjald þar sem á stæði: „Bætt aðgengi.“ Ég vildi gera eitthvað annað og meira. Ég ákvað því að afla mér menntunar sem ég gæti nýtt mér í þessari bar-

„Það má eiginlega segja að ég sé komin í draumastarfið. Ég fór í byggingafræðina með þá hugsjón að láta eitthvað gott af mér leiða og það á eftir að verða.“

„Það gaf mér auðvitað heilmikið að eignast Jóhann Pétur yngri. Mér finnst yndislegt að Jói hafi skilið eitthvað eftir af sjálfum sér.“

áttu og byggingafræði varð fyrir valinu.

Ég ákvað að fara til Danmerkur í nám. Ég var hins vegar ekki með neina iðnmenntun og tók því tækni-teiknun í Iðnskólanum. Sumarið 1997 flutti ég til Danmerkur, tók undirbúningskúrs um haustið og hóf svo nám í byggingafræði í janúar 1998. Jóhann Pétur var tveggja og hálfis árs gamall þegar við fluttum út. Ég skildi ekki orð í dönsku en hún var fljót að koma. Við fluttum í litla tveggja herbergja íbúð. Ég keypti hjól og lítinn vagn til að hafa í eftirdragi, sem Jóhann Pétur sat í, og þannig ferðumst við um. Jóhann Pétur var hjá dagmömmu rétt hjá skólanum mínum, þannig að ég varð að hjóla með hann alla leiðina. Ferðin tók um 40 mínútur og var nánast allt brekka. Ég veit ekki hvernig ég

fór að þessu en það gekk. Mér gekk vel í skólanum og við vorum ánægð. Ég útskrifaðist sem byggingafræðingur í desember 2001.“

Til Grænlands

Að sögn Hörpu var erfitt að fá vinnu í Danmörku á þeim tíma sem hún útskrifaðist. „Ég sótti um á fjölmörgum stöðum en það var vonlaust að fá vinnu. Ég hafði heyrt að á Grænlandi væri næg vinna fyrir byggingafræðinga, en það var hins vegar aldrei inn í myndinni hjá mér. Síðar rakst ég á auglýsingu þar sem óskað var eftir byggingafræðingi á Grænlandi. Ég ákvað að sækja um og fékk starfið. Ég var í raun alveg í sjokki eftir að ég hafði sagt já, vegna þess að ég vissi ekkert út í hvað ég var að fara,“ segir Harpa og hlær. „Það var auðvitað heilmikið mál að flytjast til Grænlands og það með barn. Í raun og veru alveg út í hött. Ég samdi um að vera í þrjá mánuði til reynslu og ef allt gengi vel þá myndi ég fá borgað farið fram og til baka til Danmerkur til að ná í dótið mitt. Ég vildi ekki flytja alla búslóðina mína strax til Grænlands.

Við Jóhann Pétur fórum til Grænlands í maí 2002. Hann var þá átta ára gamall. Okkur var mjög vel tek-

Harpa og Jóhann Pétur yngri skömmu áður en þau fluttu til Danmerkur. Jóhann Pétur var þá tveggja og hálfis árs gamall. Mynd/úr einkasafni.

ið og fengum lítið einbýlishús með öllu innbúi. Staðurinn sem við vorum á heitir Aasiaat og er lítið þorp með um 3.500 íbúum. Ég vann á tæknideild bæjarskrifstofunnar og hafði mjög breitt verkssvið, sá m.a. um úthlutanir á lóðum, gaf út byggingaleyfi og sá um úttektir á gömlu og nýju húsnæði. Þetta var fínn skóli fyrir mig og öðruvísi reynsla en ég hefði getað fengið annars staðar. Við dvöldum á Grænlandi í eitt ár. Okkur bauðst að vera lengur en mér fannst eitt ár alveg nóg. Jóhanni Pétri leið ekki nógu vel í skólanum. Krakkarnir töluðu flestir bara grænlensku og voru öðruvísi en hann á að venjast. Kennslubækurnar voru a grænlensku og kennarnir þurftu alltaf að þýða námsefnið yfir á dönsku fyrir hann. Okkur fannst líka erfitt að vera svona langt frá fjölskyldunni. En þetta var góð reynsla og mikið ævintýri.“

Komin í draumastarfið

Harpa og Jóhann Pétur fluttu til Íslands eftir dvölinna á Grænlandi. Harpa festi kaup á íbúð í Grafarvoginum og starfar nú á Teiknistofunni arkitektar, sem nú heitir T.ark. „Það má eiginlega segja að ég sé komin í draumastarfið. Ég fór í byggingafræðina með þá hugsjón að láta eitthvað gott af mér leiða og það á eftir að verða,“ segir hún ákveðin.

Eins og áður sagði var Harpa kosin varaformaður Sjálfsbjargar á höfuðborgarsvæðinu á aðalfundi félagsins í maí sl. Einnig á hún sæti í ferlinefnd landssambandsins. „Upphaflega ætlaði ég aðeins að gefa kost á mér í ferlinefndina en síðan var ég spurð hvort ég vildi ekki gefa kost á mér sem varaformaður og ég sló til. Þetta leggst vel í mig og ég hlakka til að takast á við þau verkefni sem framundan eru.“

Allt hefur sinn tilgang

Harpa segist vera ánægð með líf sitt í dag. „Ég er í spennandi starfi og ánægð með að vera komin inn í starf Sjálfsbjargar. Mér finnst eins og allt sé núna að smella saman hjá mér, eins og það hefur í raun gert í

„Jóhann Pétur er mjög líkur pabba sínum, bæði í útliti og persónu. Við erum ofsalega góðir félagar og vinir og háð hvort öðru. Hann er gullmólinn minn,“ segir Harpa stolt. Mynd/kmh.

„Það þarf alls ekki að vera slæmt að lenda í erfiðleikum, það hefur allt sinn tilgang. Kannski skilur maður það ekki á þeirri stundu sem maður er að ganga í gegnum það, af hverju hlutirnir eru eins og þeir eru og hver tilgangurinn sé.“

gegnum allt mitt líf. Er ég lít til baka þá á ég auðvelt með að sjá lögmálið um örsök og afleiðingar. Upphafið að þessu öllu saman var slysið sem ég lenti í 13 ára gömul, eins og það var nú erfitt og hræðilegt. Í raun og veru var það lukka vegna þess að hefði ég ekki lent í því, þá hefði ég aldrei kynnst Sjálfsbjörg og aldrei kynnst Jóa og átt með honum yndislegan tíma. Hann

dó og það var líka upphafið að öðru. Ef það hefði ekki farið eins og það fór væri ég ekki í þessari stöðu í dag. Ég hefði aldrei farið út í nám. Það þarf alls ekki að vera slæmt að lenda í erfiðleikum, það hefur allt sinn tilgang. Kannski skilur maður það ekki á þeirri stundu sem maður er að ganga í gegnum það, af hverju hlutirnir eru eins og þeir eru og hver tilgangurinn er. Eins og með Jóa. Af hverju fékk hann ekki að lifa í tvo mánuði í viðbót til að sjá strákinn sinn? En það hefði e.t.v. ekki breytt svo miklu þó hann hefði fengið að sjá hann og dáðið eftir tvo og hálfan mánuð. Hann hefði aldrei viljað að ég gengi í gegnum þetta með lítið barn í fanginu. Mér finnst ég sjá þetta svo ljóst núna. Fyrir mér er lífið örsök og afleiðingar. Að lamast á vinstri handlegg hefur því alls ekki verið svo slæmt, vegna þess að það hefur haft svo margt gott í för með sér,“ segir Harpa að lokum.

„Undirbúningur er í fullum gangi.“

-segir Kjartan J. Hauksson, siglingakappi.

Undirbúningur er í fullum gangi, þannig að það er langt í frá að þetta sé dottið upp fyrir. Það er fullur róður í okkur,“ segir Kjartan J. Hauksson, siglingakappi.

Eins og kunnugt er gerði Kjartan tilraun til að sigla í kringum landið síðastliðið sumar. Ferðin, sem var m.a. farin til þess að vekja athygli á Hjálparliðasjóði Sjálfsbjargar og bágrí fjárhagsstöðu hans, endaði hins vegar eftir þriggja vikna siglingu þegar bát hans hvolfdi og hann gjöreyðilagðist. Siglingaævintýri Kjartans fékk mikla athygli í fjölmiðlum sem fylgdust vel með framgangi mála. Eftir að ævintýrinu lauk greindi Kjartan frá því að hann hefði alls ekki gefist upp og ætlaði að leggja í siglinguna aftur að ári liðnu.

„Það er ýmislegt sem veldur því að ég fer ekki í siglinguna í sumar, bæði persónulegar ástæður og annað. Auðvitað eru það ákveðin vonbrigði, en það er bara eins og gengur og gerist. Nýi báturinn verður heldur ekki tilbúinn fyrr en í vetur. Ég áætla að fara í siglinguna í júní á næsta ári, það er alveg ákveðið. Ég ætla að nýta tímann vel og undirbúa mig eins og best verður á kosið. Ég er búinn að æfa gríðarlega mikið, æfi stíft sex daga vikunnar. Í júlí og september fer ég í æfingabúðir í

Kjartan á leið í siglinguna s.l. sumar.

„Ég verð miklu betur undirbúinn fyrir næstu ferð en þá síðustu, auk þess sem ég verð með mun betri bát. Ég var í ágætis formi síðast en verð í betra formi núna.“

Bretlandi. Þar verða m.a. þjálfarar sem æfa Ólympíufara Breta í róðri og fleiru. Ég verð miklu betur undirbúinn fyrir næstu ferð en þá síðustu, auk þess sem ég verð með mun betri bát. Ég var í ágætis formi síðast en verð í betra formi núna.“

Hjálparliði hjá Sjálfsbjörg

Kjartan hefur verið viðloðandi sjóinn frá því að hann var smástrákur. Hann hefur starfað sem atvinnukafari frá 1976 og rekur í dag köfunarþjónustu. Hann segist upphaflega hafa leitað til Sjálfsbjargar vegna þess að hann vildi gerast sjálfboðaliði. „Ég starfaði lengi sem björgunarsveitarmaður, var sjálfboðaliði í Hjálparsveit skáta í um tuttugu ár, en hætti því síðan. Mig langaði til að láta eitthvað gott af mér leiða og leitaði því til Sjálfsbjargar. Ég frétti af því að Hjálparliðasjóðurinn væri svo gott sem tómur og kom þá með þessa hugmynd að nýta róður minn í kringum

landið til að vekja athygli á málstað samtakanna.“

Kjartan tók stutt frí frá róðrinum í lok júní sl. til að fara sem hjálparliði á vegum Sjálfsbjargar. Hann fór til Svíþjóðar með 14 BUSL-urum, sem er ungt fólk innan Sjálfsbjargar. Markmið ferðarinnar var að víkka sjóndeildarhring unglínganna og hvetja þá til þess að vera óhrædd að takast á við hið óþekkta í framtíðinni. „Ég aðstoðaði tvö ungmenni og það gekk allt saman mjög vel. Ég fór á námskeið hjá Sjálfsbjörg fyrir hjálparliða og var því vel undirbúinn. Mikill kostnaður fylgir ferðalögum hreyfihamlaðra. Þeir þurfa að greiða tvöfaldan ferðakostnað, þ.e. fyrir sig og aðstoðarmann, auk upphalds. Hjálparliðasjóðurinn er því ekki digur. Ætlunin með róðrinum í kringum landið næsta sumar er að afla fjár fyrir sjóðinn og gera þar með hreyfihömluðum fært um að ferðast meira.“

Texti: *Kristrún M. Heiðberg.*

Þeir sem hafa áhuga á að leggja Hjálparliðasjóði Sjálfsbjargar lið geta lagt inn á reikning sjóðsins í Sparisjóði vélstjóra nr. 1175-05-409054, kt. 570269-2169.

Dansleikur til minningar um Jóhann Pétur Sveinsson

Minningarsjóður Jóhanns Péturs Sveinssonar mun standa fyrir dansleik laugardaginn 18. september næstkomandi í tilefni af því að þann dag hefði Jóhann Pétur orðið 45 ára gamall. Nánar auglýst síðar.

Sekt við að leggja í bílastæði hreyfihamlaðra á einkalóð

Sjálfsbjörg hefur lengi barist fyrir því að tekin verði upp sekt við því að leggja ólöglega í bílastæði hreyfihamlaðra á einkalóð. Nú hefur þeim áfanga verið náð og sekt við slíku broti verið ákvörðuð kr. 2.500. Ekki verður þó byrjað að sekta fyrr en seint á þessu ári eða í byrjun næsta árs. Áformað er að fram fari kynning í fjölmiðlum þar sem vakin er athygli á þessum ótví-ræða rétti fatlaðra og þeirri skyldu sem hvílir á eigendum fasteigna að hafa viðkomandi stæði í samræmi við reglur. Að kynningu lokinni verður byrjað að sekta.

„Hér er um afar mikilvægan áfanga að ræða,“ segir Sigurður Einarsson, framkvæmdastjóri Sjálfsbjargar Ísf. „Eitt af þeim málum sem sífellt koma til umræðu þegar félagsmenn Sjálfsbjargar hittast er svekkelsi hjólastólafólks yfir því að vera á ferð í bíl t.d. í Kringlunni eða Smáralind og koma að sérmerktu bílastæði, sem einhver ófatlaður hefur lagt í og ekkert annað stæði laust. Þetta þýðir stundum að sá í hjólastólum þarf að snúa við og sleppa innkaupaferðinni í þetta sinn.“

Forsaga þessa máls er sú að Reykjavíkurborg skipaði nefnd um átak í bílastæðamálum fatlaðra og hreyfihamlaðra í byrjun ársins 2003. Nefndin er skipuð fulltrúum frá samgöngunefnd Reykjavíkurborgar, Bílastæðasjóði, lögreglunni í Reykjavík, Sjálfsbjörg á höfuðborgarsvæðinu, Öryrkjabandalaginu og Samtökum verslunar- og þjónustu. Málið var í nokkurri biðstöðu um tíma, vegna þess að Samtök verslunar- og þjónustu tóku ekki vel í þá tillögu að beita viðurlögum við því að leggja ólöglega í bílastæði hreyfi-

Áformað er að fram fari kynning í fjölmiðlum þar sem vakin er athygli á þessum ótví-ræða rétti fatlaðra... Að kynningu lokinni verður byrjað að sekta.

hamlaðra á einkalóð. Þau töldu að að slíkt myndi fæla frá viðskiptavinum.

Þeir sem verða varir við að lagt sé ólöglega í bílastæði hreyfihamlaðra á einkalóð, eftir að sekt hefur verið tekin upp, er bent á að hafa samband við Bílastæðasjóð eða lögregluna.

Sjálfsbjörg vill brýna fyrir fólki að það noti P-merkin sín, vegna þess að annars er hætta á að það verði sektað fyrir að leggja ólöglega í bílastæði hreyfihamlaðra.

Sagt verður nánar frá framgangi þessa máls í Klifri.

- viðtal við Ragnar Gunnar Þórhallsson, nýkjörinn formann Sjálfsbjargar, Isf.

„Framtíð Sjálfsbjargar er björt.“

Ragnar Gunnar Þórhallsson, nýkjörinn formaður Sjálfsbjargar Isf., er samtökunum að góðu kunnur. Hann gerðist félagi 17 ára gamall og hefur starfað í ýmsum nefndum og stjórnnum í gegnum tíðina, auk þess að gegna formennsku í Sjálfsbjörg á höfuðborgarsvæðinu. Blaðamaður Klifurs mælti sér mót við Ragnar Gunnar til að spyrja hann um stöðu og framtíð Sjálfsbjargar, auk þess að forvitnast nánar um manninn sjálfan.

Ragnar Gunnar er fæddur í Reykjavík 14. nóvember 1955. Hann ólst upp með tveimur systkinum, systur og bróður. Þegar hann var 12 ára gamall greindist hann með æxli við mænuna sem leiddi til lömunar í baki og á fótum. „Á þeim tíma var ekki til sú þekking sem til er í dag. Æxlið uppgötvaðist seint og leiddi þar af leiðandi til lömunar. Ég fór á spítala í Danmörku, vegna þess að hér á landi var ekki fyrir hendi sú meðferð sem ég þurfti á að halda. Þar dvaldi ég í marga mánuði ásamt föður mínum og kom svo aftur heim og var í endurhæfingu hjá Styrktarfélagi lamaðra og fatlaðra.“ Að-

spurður hvort ekki hafi verið erfitt að lenda í þessu á unglingsaldri, segist Ragnar Gunnar í raun ekki hafa talað mikið um þetta í gegnum tíðina. „Við hjá Sjálfsbjörg töluðum lítið um þessa hluti, kannski er það mín kynslóð. En auðvitað var þetta erfitt. Er ég lít til baka þá finnst mér sérstaklega slæmt að ég skyldi ekki hafa verið látinn halda áfram í skólanum sem ég var í. Á þeim tíma þótti ekki við hæfi að hreyfihamlaðir gengju í sama skóla og aðrir. Þeir voru sendir í Reykjadal í Mosfellsveit, skóla sem rekinn var fyrir hreyfihamlaða í tengslum við Styrktarfélag lamaðra og fatlaðra.

Ég datt eiginlega alveg úr skóla eftir að ég veiktist, missti úr eitt ár í grunnskóla. Síðan fékk ég kennara heim til mín og fór svo í Reykjadal, en eftir það fór ég í Laugalækjarskóla og síðar í menntaskólana við Hamrahlíð og á Laugarvatni. Þetta er kannski það helsta sem ég myndi vilja breyta er ég lít til baka. Ég var bara hreyfihamlaður, það var ekkert að mér í höfðinu! Það hefði verið hægt að bjarga þessu með því að koma upp nokkrum skábrautum, en það hreinlega tíðkaðist ekki að hreyfihamlaðir væru í sama skóla og aðrir. Ég fagna því mjög að nú til dags fer okkar fólk ekki í sérskóla nema í ítrustu neyð.“

Eftir að Ragnar Gunnar veiktist var hann eitt ár í hjólástól en fór svo fljótlega að ganga við hækjur sem hann gerir enn í dag.

Eignaðist vini og félagi í Sjálfsbjörg

Ragnar Gunnar var 17 ára gamall þegar hann gerðist félagi í Sjálfsbjörg. „Faðir minn hafði heyrt af

Þessum samtökum og hvatti mig til þess að gerast félagi. Ég fór að mæta á félagsfundum og ýmsar aðrar uppákomur. Það var ekki mikið af ungu fólki í Sjálfsbjörg á þessum tíma. Ég hafði gaman af félagsstarfinu, kynntist fólki og eignaðist þar vini og félagi. Síðar fór ég að starfa í hinum og þessum nefndum, sat í stjórn Sjálfsbjargarheimilisins, Sjálfsbjargar á höfuðborgarsvæðinu o.fl. Ég var einnig í Íþróttafélagi fatlaðra í Reykjavík og er einn af stofnfélögum þess. Ég hef áður setið í framkvæmdastjórn Sjálfsbjargar og m.a. starfað með helstu forkólfum samtakanna eins og Theódóri A. Jónssyni, Ólöfu Ríkarðsdóttur, Trausta Sigurlaugssyni, Jóhanni Pétri Sveinssyni og mörgum fleirum.

Þegar ég var í Austurbæjarskóla, áður en ég lamaðist, þá var Sigursveinn D. Kristinsson eini lamaði maðurinn sem ég vissi um. Hann var í hjólastól og kenndi tónlist við skólann. Þegar ég svo gerðist félagi í Sjálfsbjörg hittu ég Sigursvein og var hann mikill eldhugi. Hann vildi fá unga fólkið inn í tónlistina og spjallaði um hana við okkur. Ég fór síðar í tónlistarskóla sem hann rak hér í miðborginni, Tónskóla Sigursveins D. Kristinssonar.“

Verðum að treysta unga fólkinu

Eins og áður sagði var Ragnar Gunnar kosinn formaður Sjálfsbjargar, landssambandsins, á nýafstöðnu þingi, sem haldið var á Flúðum. En hvað kom til að hann ákvað að bjóða sig fram til formennsku? „Fráfarandi formaður, Arnór Pétursson, lét af störfum vegna svokallaðrar sex ára reglu, sem segir að formaður megi ekki gegna embætti lengur en í sex ár í stjórn eða nefndum samtakanna. Sjálfsbjargarfélagar stungu upp á mér í embættið, þeirra á meðal Arnór, svo ég ákvað að slá til eftir heilmikla umhugsun. Ég veit alveg hvað þetta er mikil vinna, sérstaklega þegar maður er í fullri vinnu annars staðar. Ég þekki vel til Sjálfsbjargar og mig langaði að prófa þetta og sjá hvort ég get ekki orðið að liði.“

„Ég ákvað að slá til eftir heilmikla umhugsun. Ég veit alveg hvað þetta er mikil vinna, sérstaklega þegar maður er í fullri vinnu annars staðar,” segir Ragnar Gunnar um þá ákvörðun sína að gefa kost á sér til formennsku.
Mynd/kmh.

„Mér hefur fundist að við, sem höfum starfað lengi innan Sjálfsbjargar, vera svolítið fastheldin á það að vilja ekki breytingar og vera sjálf alltaf við stjórnvölinn. Við þurfum að treysta unga fólkinu, gefa því tækifæri til að vinna með okkur.“

Tvær ungar konur voru einnig kosnar í framkvæmdastjórnina, Kolbrún Dögg Kristjánsdóttir, sem gegnir stöðu varaformanns, og Anna Guðrún Sigurðardóttir, sem gegnir stöðu ritara. „Þegar ég ákvað að gefa kost á mér þá langaði mig ekki endilega að vekja upp gamla tíð með því að vinna með þeim sem ég hafði unnið með fyrir löngu síðan. Mig langaði til að hleypa yngra fólkinu að og þess vegna hvatti ég þessar tvær konur til að gefa kost á sér. Mér hefur fundist að við, sem höfum starfað lengi innan Sjálfsbjargar, vera svolítið fastheldin á það að vilja ekki breytingar og vera sjálf alltaf við stjórnvölinn. Við þurfum að treysta unga fólkinu, gefa

því tækifæri til að vinna með okkur. Annar ungur félagsmaður sem náði kjöri er Jón Heiðar Jónsson, sem kosinn var 1. varamaður í framkvæmdastjórn. Hann býr á Akureyri, er hreyfihamlaður og á hreyfihamlaða dóttur. Þetta er allt fólk sem er að byggja sig upp í þjóðfélaginu, er að kaupa sér íbúð, er e.t.v. með barn í skóla o.fl. Það brenna ýmis mál á því er varða hagsmuni fatlaðra og þannig fáum við púlsinn á því sem er að gerast. En reynsla þeirra sem eldri eru skiptir líka máli og þess vegna er mikilvægt að reyna að blanda þessu tvennu saman.“

Breytingar á samtökunum

Aðspurður hvort félagsmenn eigi eftir að verða varir við miklar breytingar með nýjum formanni, segist Ragnar Gunnar að sjálfsögðu vilja ná árangri á þeim tveimur árum sem hann sé kosinn til. Það ráðist síðan af því hvort hann gefi kost á sér áfram. „Við störfum í félagasamtökum til þess að nýta kosti samvinnunnar og hópstarfsins og ég er að vonast til að mér takist að virkja félagi til að vinna að þeirri framtíðarstefnumótun, sem fjallað var um á nýafstöðnu þingi Sjálfsbjargar.“

Að sögn Ragnars Gunnars hefur ýmislegt breyst frá því að Sjálfsbjörg var stofnuð, það kalli á breytta starfshætti samtakanna. „Búsetuúræði fyrir fatlaða eru t.d. mun meiri í dag en þegar Sjálfsbjargarhúsið var byggt. Margir eru þeirrar skoðunar að það sé gamaldags hugsunarháttur að hafa marga fatlaða undir sama þaki í stað þess að þeir séu úti í þjóðfélaginu að taka þátt eins og hverjir aðrir þegar. Landssambandið á um 36 leiguíbúðir í Sjálfsbjargarhúsinu sem það leigir hreyfihömluðum fyrir hagkvæma leigu. Sjálfsbjargarheimilið er sjálfstæð stofnun í húsinu þar sem búa 40 mjög mikið hreyfihamlaðir einstaklingar. Síðan er um að ræða þjónustumiðstöð, þar sem er dagvist fyrir hreyfihamlaða, sem þjónustar u.þ.b. 70 einstaklinga í viku hverri. Mikill tími og fjármunir fara í að reka húsið og veita þjónustu fyrir þá sem þar eru. Undanfarin ár hefur

mikið verið rætt um, hvort ekki sé hægt að breyta starfseminni þannig að meiri orka og tími, bæði okkar félagsmanna og starfsmanna, fari í almenn félagsmál og baráttumál, svo að við getum veitt hinum almenna félagsmanni, sem ekki býr í húsinu, meiri þjónustu og styrk í því sem hann er að gera. Búsetumál fatlaðra er nokkuð sem okkur finnst í raun að ríkið og sveitarfélögin eigi að hafa á sinni könnu, eins og fyrir alla aðra. Á aðalfundi Öryrkjabandalagsins kom fram að næstum því helmingur þeirra sem búa í íbúðum Félagsbústaða Reykjavíkur eru öryrkjar. Að auki rekur Hússjóður Öryrkjabandalagsins 600 íbúðir í Reykjavík og víða um land sem leigðar eru fötluðum og öryrkjum. Við viljum því kanna til hlítar þá möguleika að draga okkur út úr þessari þjónustu. Tilgangurinn með stofnun Sjálfsbjargar var að styðja fatlaða til þátttöku í samfélaginu og það er einmitt það sem við viljum gera. Við viljum að manngildi fatlaðra sé þannig metið að það sé algjörlega sjálfsagt mál að þeir taki þátt í atvinnulífnum, í skólakerfinu, eigi sínar íbúðir o.s.frv. Á þinginu var ákveðið að vinna að stefnumótuninni í þessum anda. Flestir eru sammála um að gera þurfi viðkomandi breytingar. Við ætlum að vinna að þessu skipulega á næstu mánuðum, ákveða stefnuna, forgangsraða markmiðum og finna leiðir til að ná þeim.“

Baráttumálin

Að sögn Ragnars Gunnars eru ýmis baráttumál sem brenna á fötluðum í dag. „Þeir meginþættir sem við höfum áhuga á að beita okkur fyrir eru aðgengis- og ferlimál, heimahjúkrun og heimilishjálp, skóla- og atvinnumál, sjálfstæð búseta hreyfihamlaðra og síðast en ekki síst kjaramál. Sjálfsbjörg hefur unnið ýmsa sigra á undanförunum áratugum en við megum samt sem áður aldrei sofna á verðinum. Það er mikið verk framundan og af nógu að taka. Síðan er alltaf spurningin hvaða leiðir sé best að fara til að ná fram þessum markmiðum.

„Tilgangurinn með stofnun Sjálfsbjargar var að styðja fatlaða til þátttöku í samfélaginu og það er einmitt það sem við viljum gera.“

Ég hef svolítið verið að skoða hvernig kvennabaráttan hefur haft sinn framgang. Konur stofnuðu sinn eigin flokk, Kvennalistann, sem náði ákveðnum árangri. Síðan var hann lagður niður. En konur hafa haldið áfram að berjast í sínum málum. Árið 1995 fengu þær eftirfarandi ákvæði inn í 65. grein stjórnarskrárinnar, er fjallar um jafnrétti: „Konur og karlar skulu njóta jafns réttar í hvívetna.“ Í stjórnarskránni koma hvergi fyrir orðin öryrki, fatlaður eða hreyfihamlaður, en í 65. grein er hins vegar talað um kynferði, litarhátt, efnahag o.fl. Svo eru til jafnréttislög, sem fjalla reyndar ekki um jafnrétti allra hópa, heldur eingöngu kvenna og karla. Hvað fatlaða varðar þá voru samþykkt lög um málefni fatlaðra til þess að stuðla að jafnrétti þeirra. Nú er hins vegar uppi umræða um hvort við eigum að vinna að því að sett verði ákvæði inn í stjórnarskrána sem banni að einstaklingum sé mismunad á grundvelli fötlunar og nálgast þannig markmiðin úr annarri átt. Og jafnvel hvort við eigum að leggja það til að sett verði sér lög þess efnis. Í Bandaríkjunum og Bretlandi er t.d. þegar búið að setja lög í þessa veru og mikil umræða er um þetta í nágrannalöndunum. Á nýafstöðnu þingi Sjálfsbjargar var samþykkt ályktun þess efnis að forsætisráðuneytið kanni við næstu endurskoðun stjórnarskrárinnar hvort ástæða sé til að setja ákvæði í stjórnarskrána sem banni mismunun einstaklinga á grundvelli fötlunar. Um er að ræða mikilvægt mál sem við eigum eftir að fjalla mikið um og þá í samstarfi við önnur félög Öryrkjabandalagsins.“

Ragnar Gunnar segir mikilvægt að

samtök eins og Sjálfsbjörg vinni að því að hafa jákvæð áhrif á viðhorfið í þjóðfélaginu gagnvart fötluðum. „Þá fyrst náum við árangri ef öllum þykir það sjálfsagt að fatlaðir taki þátt í þjóðfélaginu eins og hverjir aðrir þjóðfélagsþegnar, séu úti á vinnumarkaði, í skólakerfinu og hvar sem er. Það er auðvitað aðalatriðið. Þó að maður segi að með lögum skuli land byggja þá held ég samt sem áður að réttlætið náist aldrei fullkomlega fram eingöngu með lagasetningu. Viðhorfsbreytingin er aðalatriðið.“

Sameining aðildarféлага?

Eitt af því sem mikið hefur verið rætt innan Sjálfsbjargar er staða aðildarfélaganna. Þau eru misvirk og því hefur sú umræða komið upp hvort ekki sé tímabært að sameina einhver þeirra. Hver er skoðun Ragnars Gunnars á því? „Ég myndi vilja sjá færri félög og stærrí. Þau þurfa hins vegar að hafa þannig starfssvæði að þau dekki allt landið. Sú hugmynd hefur einnig komið fram að á þeim svæðum á landinu þar sem ekki er Sjálfsbjargarfélag sé umboðsmaður sem þá tengist því Sjálfsbjargarfélagi sem honum er næst. Með því móti náum við að vera áfram landssamtök og styrkja okkur sem slík. Sameining hefur einnig sparnað í för með sér. Í dag rennur meira fé frá landssamtökunum til aðildarfélaganna en þau fá til baka í félagsgjöldum o.fl. Doði í félagsstarfi er vandamál hjá nær öllum samtökum sem starfa á landsvísu, ekki eingöngu hjá Sjálfsbjörg. Til þess að landssambandið geti talist landssamband Sjálfsbjargarfélaganna þurfa aðildarfélögin að verða stærrí og sterkari og standa undir nafni.“

Langar til að ættleiða barn

Síðastliðin 25 ár hefur Ragnar Gunnar starfað hjá Tollstjóranum í Reykjavík og um tíma starfaði hann hjá Ríkistollstjóra. Hann er deildarstjóri í tölvudeild og hefur m.a. tekið þátt í að þróa frá grunni tölvukerfin sem þar eru notuð. Hann hefur mikinn áhuga á tölvumálum og

fyrgist vel með öllum nýjungum á því sviði. Hann segir tölvuvæðinguna hafa opnað ýmsa möguleika fyrir fatlaða, möguleika sem geri þeim betur kleift að vera virkari þátttakendur í samfélaginu.

Ragnar Gunnar á fallega íbúð í fjölbýli í Þverholtinu í Reykjavík þar sem hann hefur búið sl. 10 ár. Hann er ógiftur og barnlaus, því miður, eins og hann orðar það. „Ég er mikill barnamaður og hef alltaf meira og meira gaman af börnum eftir því sem ég eldist. Systkini mín eiga börn og mér þykir mjög vænt um þau. Það hefur meira að segja hvarflað að mér hvort ég ætti ekki að ættleiða barn, vegna þess að nú er einhleypum heimilt að ættleiða börn. Maður getur ekki alltaf verið einhleypur og barnlaus,“ segir Ragnar Gunnar og kímur. „Mér líst ekki alveg nógu vel á það, ekki alveg út í rauðan dauðann. Ég get vel hugsað mér að ættleiða barn, á meðan ég hef þær aðstæður sem leyfa það og tekjur og húsnæði. Það er því miður fullt af börnum í heiminum sem hafa það ekki nógu gott. Ég hitti oft börn systkina minna og hef mjög gaman af því. Ég fór t.d. til Parísar um daginn með bróður mínum, systur, mökum þeirra og börnum og það var stórskemmtilegt.“

Slappar af með gítarinn

Aðspurður um áhugamál og tómtundir, segist Ragnar Gunnar lengi hafa leikið á gítar. „Ég hef mest spilað fyrir sjálfan mig sem hvíld frá erli dagsins. Við erum fjórir félagar innan Sjálfsbjargar í hljómsveit sem við köllum SJER á báti. Í henni eru ásamt mér, Sigurður Einarsson framkvæmdastjóri landssambandsins, Jón Eiríksson og Einar Andrés-son. Við höfum m.a. tekið þátt í sýningum Halaleikhópsins. Mér þykir þetta ofboðslega gaman. Ég lærði aðeins á gítar í Tónskóla Sigursveins D. Kristinssonar og hef leikið síðan þá. Fyrsta gítarinn fékk ég þegar ég var 15 ára gamall. Ég hef gert nokkuð af því að semja lög og texta. Og þar sem maður býr einn finnst mér gott að taka gítarinn og syngja með. Það er góð hvíld og

„Ég hitti oft börn systkina minna og hef mjög gaman af því,“ segir Ragnar Gunnar. Hér er hann ásamt tveimur frænkum sínum, þeim Branddísi og Kristínu Sól, á ferð um París. Mynd/úr einkasafni.

„Ég get vel hugsað mér að ættleiða barn, á meðan ég hef þær aðstæður sem leyfa það og tekjur og húsnæði. Það er því miður fullt af börnum í heiminum sem hafa það ekki nógu gott.“

endurnærir sálina. Ég er mikill tilfinningamaður, þannig að mér finnst gott að fá tilfinningalega útrás í tónlistinni. Textarnir sem ég hef samið fjalla um hitt og þetta. Þeir sem ég hef samið upp á síðkastið fjalla um lífið og tilveruna, á mínu eigin rósamáli,“ segir Ragnar Gunnar og brosir. „Allur minn tími fer í vinnuna, félagsmálin og tónlistina og þá er starfsorkan eiginlega löngu búin. Ég var mikið í íþróttum hér áður fyrr, t.d. lyftingum, borðtennis, bogfimi o.fl.“

Jákvæðni í garð Sjálfsbjargar

Aðspurður um framtíð Sjálfsbjargar segist Ragnar Gunnar telja hana bjarta. „Það er mjög eðlileg þróun með samtök eins og Sjálfsbjörg að þau eiga sér sín gullaldarár þegar þau eru stofnuð. Hér áður fyrr voru fatlaðir bara lokaðir inni á heimil-

um, þeir fengu varla að fara í skóla eða stunda atvinnu, þrátt fyrir að um væri að ræða tiltölulega lítið hreyfihamlað fólk. Sjálfsbjörg var síðan stofnuð, braust út úr viðjunum og varð virkari. Síðan þá hefur orðið mikil þróun og árangur náðst og þá kemur ákveðin lægð í samtökin. Þetta er bara eðlilegt eins og með öll félagasamtök. Á ákveðnum tíma þarf svo að fara fram endurskoðun og endurnýjun. Við hjá Sjálfsbjörg erum að ganga í gegnum slíkt skeið. Við höfum ótal tækifæri til þess að láta framtíðarstefnu samtakanna skila árangri. Það er ekkert sem bendir til annars en að okkur muni takast að setja fram ný markmið og finna leiðir til að ná þeim. Ég hef mikla trú á mínu samstarfsfólki, sem og Sjálfsbjargarfélögum til þess að taka þátt í þeirri vinnu og ná árangri. Við megum heldur ekki gleyma því að það ríkir mikil jákvæðni í þjóðfélaginu í garð Sjálfsbjargar. Samtökin eru mjög þekkt í samfélaginu og það er tekið tillit til þeirra og hlustað á okkar skoðanir, hjá stjórnmalá- mönnum, í stjórnsýslunni, hjá einstaklingum og fyrirtækjum. Það skapar okkur mikil tækifæri sem við eigum að nýta okkur,“ segir Ragnar Gunnar að lokum.

Texti: Krístrún M. Heiðberg.

Ánægð með dvölinna á Íslandi

Sjálfsbjörg Isf. barst á dögnum þakkarbréf frá kanadískum hjónum sem komu hingað til lands sl. sumar og dvöldu í einni gestaíbúð í Sjálfsbjargarhúsinu. Þau voru yfir sig hrifin af landi og þjóð, og ekki síst af gestrisni og hjálpsemi starfsfólks skrifstofu landsambandsins.

Hjónin Bob og Gail, sem heimsóttu Ísland sl. sumar, voru yfir sig hrifin af landi og þjóð. Þau segja margt hafa komið þeim skemmtilega á óvart. Mynd/úr einkasafni.

Hjónin, Bob og Gail Christy, eru bæði hreyfihömluð af völdum heilalömunar (cerebral palsy). Blaðamaður Klifurs sló á þráðinn til þeirra hjóna, sem búa í Ottava, til að fræðast nánar um þau og ferð þeirra hingað til lands.

„Það hafði lengi verið draumur eiginkonu minnar að koma til Íslands,“ segir Bob. „Hún sá mynd um íslenska stúlku er hún var í barnaskóla og hefur síðan langað til að heimsækja landið. Hún hefur oft rætt um þennan draum sinn og einn daginn sagði hún við mig að nú ætlaði hún að láta hann rætast. Við færum og á okkar eigin vegum. Ég svitnaði og hafði ríka ástæðu til, vegna þess að það er hægara sagt en gert að ferðast um þegar maður er hreyfihamaður. Gail hefur verið í hjólastól í nokkur ár. Ég stama og á í örlitum vandræðum með gang.“

Að sögn Bob hafði hann samband við íslenska sendiráðið í Ottava. Í kjölfarið var honum bent á Öryrkjabandalag Íslands sem síðan kom honum í samband við Sjálfsbjörg. „Það var meiri lukkan að hitta á Sjálfsbjörg. Við vorum í reglulegu

„Ókunnugt fólk lagði það á sig að aðstoða okkur við að komast inn og út úr byggingum. Þá voru leigubílstjórar einnig mjög hjálplegir.“

tölvusambandi við þá og fengum fullt af gagnlegum upplýsingum hvað varðar aðgengi hreyfihamlaðra á Íslandi. Ég byrjaði að slappa af, dálítið að minnsta kosti. Ég hugsaði sem svo að kannski værum við Gail ekki rugluð eftir allt saman! Kannski gátum við látið verða af þessari ferð okkar. Og það gerðum við og því lík ferð!“

Bob og Gail segja það hafa komið þeim skemmtilega á óvart hversu hjálpsamir Íslendingar séu, allir hafi verið tilbúnir að hjálpa ef svo bar undir. „Ókunnugt fólk lagði það á sig að aðstoða okkur við að komast

inn og út úr byggingum. Þá voru leigubílstjórar einnig mjög hjálplegir.“

Eins og áður sagði dvöldu Bob og Gail í gestaíbúð Sjálfsbjargarhússins og láta vel af dvöl sinni þar. „Starfsfólkið var ótrúlega hjálpsamt, það hringdi á hina og þessa staði fyrir okkur til að afla upplýsinga, fann út hvaða söfn og listagallerí voru með aðgengi fyrir fatlaða, kom okkur í samband við aðila sem gat farið með okkur í ferð um Þingvelli og margt fleira. Við vorum yfir okkur ánægð með ferðina og höfum sagt öllum sem við þekkjum frá Íslandi og Sjálfsbjörg.“

Bob og Gail vilja að lokum koma fram þakklæti til allra þeirra sem gerðu ferð þeirra mögulega og ánægjulega. „Ef við verðum einhvern tímann svo lánsöm að geta ferðast aftur til Íslands þá verður heimsókn til Sjálfsbjargar efst á listanum.“

Hildur Stefánsdóttir lenti í fyrsta sæti með frumsamið lag og texta eftir hana sjálfa. Myndir/Ása Hildur.

Hæfileikakeppni var haldin í félagsheimili Sjálfsbjargar á höfuðborgarvæðinu þann 4. júní síðastliðinn. Þeir sem komu að þessari keppni voru: Sjálfsbjörg Isf., Halaleikhópurinn, Ný-ung og Sjálfsbjörg á höfuðborgarsvæðinu. Mæting var nokkuð góð, en hefði mátt vera betri miðað við þá stórgóðu hæfileika og töfra sem spruttu fram á sviðinu. Margt gerðist þar og til dæmis var lítil einþáttungur fluttur og söngvar sungnir með hjálp „eftirhermusöngtækis“ eða Karaoke eins og engilsaxneskir kalla það. Tveir aðilar fluttu ljóð og aðrir tveir hristu fram úr erminni frumsamin lög og texta. Samtals voru flutt 12 atriði frá hinum og þessum.

Kvöldið gekk ljúflega fyrir sig, stemning góð og gaman að sjá að hæfileikana vantar ekki hjá okkar félögum. Eftir hvert atriði lögðu dómarnir, Guðmundur Magnússon leikari og Guðjón Sigvaldason, sem einnig er leikari, í púkk álit sitt á hverju atriði fyrir sig og síðan gátu áhorfendur gefið hverjum og einum keppanda stig frá þremur og upp í tíu. Á meðan dómarnir töldu stigin og ákváðu hverjir ættu að fá auka-verðlaunin, spilaði hljómsveitin „Sjer“ nokkur lög við ágætar undirtektir áhorfenda.

Úrslitin urðu þau að áhorfendur

Góð þátttaka í hæfileikakeppni

Hanna Margrét Kristleifsdóttir, Hannes Sigurðsson og Grétar Pétur Geirsson sungu af mikilli innlifun og ekki spillti sviðsframkoman fyrir.

dæmdu Hildi Stefánsdóttur sigurinn með frumsamið lag og texta eftir hana sjálfa. Þetta er hugljúft lag sem kveikti augljóslega einhvern neista í hugum áhorfenda sem varð til þess að hún vann. Lagið ber nafnið „Lína“ og er um hundinn hennar. Annað sæti hrepptu Ragnar Gunnar Þórhallsson og Kolbrún Dögg Kristjánsdóttir fyrir frumsamið lag og texta eftir fyrrnefndan Ragnar Gunnar. Þriðja sætið hlaut Haraldur Þór Haraldsson fyrir flutning sinn á laginu Higher áður flutt með hljómsveitinni „Creed.“

Sérstök verðlaun hlutu Kristín R. Magnúsdóttir fyrir besta auglýsingastefið, texti sem hún samdi við lag KK og Magnúsar Eiríkssonar „Óbyggðirnar kalla.“ Textinn var auglýsing til áhorfenda um að mæta upp í útivistarsvæðið „Krika“ við Elliðavatn. Einar Andrésson fékk Machintos-verðlaunin fyrir frábæra tækni- og aðstoðarvinnu við alla keppendur. Jón Þór Ólafsson fékk masókistaverðlaunin fyrir atriði þar

Kolbrún Dögg lifir sig inn í sönginn.

sem hann sneri svo upp á hendina á sér að áhorfendur svitnuðu af kvöl, bara við að horfa á. Byltingarverðlaunin fékk Friðrik Þór Ólason fyrir kvæði sem einkenndist af uppreisn Öryrkjans. Shakespeare-verðlaunin fékk svo Kristinn Guðmundsson fyrir að flytja ljóðið „Sálin hans Jóns míns“ eftir Davíð Stefánsson, klæddur sem kerlingin úr Gullna Hliðinu!

Það er mál manna að vel hafi tekið til og ætti endilega að halda aðra keppni að ári, með lengri fyrirvara þannig að fólk geti haft meiri tíma til að semja, æfa og svo framvegis.

Árni Salomonsson.

Af ferð minni til tannlæknis

Ég er að leita að tannlækni! Þannig er að ég var búinn að finna mér tannlækni og mætti til hans. Þegar ég kom inn í húsið þá mættu mér tröppur. Ég gekk upp og hugsaði að ekki væri þetta nú aðgengilegur staður fyrir hjólastóla. En þar sem ég er að minnsta kosti ekki ennþá í hjólastól ákvað ég að láta það liggja á milli hluta. Þegar ég kom inn á biðstofuna þá voru þar bólstraðir, bláir bekkir upp við vegginn. Ég gekk að þeim til að setjast. En þá komst ég að því mér til mikillar furðu að þeir voru svo háir að þeir náðu mér næstum í mitti. Ég varð eilítið ringlaður yfir þessu og velti því fyrir mér hvort ég ætti að taka þá á hástökkinu, en ákvað að líta fyrst í kringum mig. Sá þá úti í horni annan bekk alveg eins, nema lægri og ætlaður krökkum. Á borði fyrir framan bekkinn voru alls konar leikföng. Ég ákvað að setjast þar niður og náði mér í blað til að lesa, eins og maður gerir venjulega á biðstofum. Eftir smástund kom stúlka inn og gekk rակleiðis að einhvers konar dyrasíma, stimplaði inn einhverjar tölur á hann og settist síðan niður eftir að vera búin að ná sér í blað, eins og maður gerir venjulega á biðstofum. Nú verð ég að viðurkenna að ég er haldinn „tækniminnimáttarkennd.“ Ef einhver er betri en ég á einhverjum einföldum, tæknilegum sviðum þá verð ég virkilega órólegur! Ég byrjaði að líta í kringum mig á stofunni og sá þá auglýsingu sem á stóð: „Vin-samlegast tilkynnið um komu ykkar í gegnum kallkerfið.“ Þarna voru nöfn tannlækna og númer. Ég þóttist ansi góður að fatta þetta og gekk upp að þessu svokallaða kallkerfi.

Árni Salomonsson. Mynd/kmh.

„Þegar ég kom inn á biðstofuna þá voru þar bólstraðir, bláir bekkir upp við vegginn. Ég gekk að þeim til að setjast. En þá komst ég að því mér til mikillar furðu að þeir voru svo háir að þeir náðu mér næstum í mitti.“

En... það var svo hátt uppi að ég náði ekki í það! Ég tók þá ákvörðun með sjálfum mér að fríka ekki út, heldur slaka á, setjast í barnasætið og bíða rólegur. Ég hugsaði, þegar þarna var komið við sögu, að ég væri nýr viðskiptavinur og þau þarna á stofunni mundu nú kannski vakta nýja einstaklinga, því kannski fatti þeir ekki kallkerfið.... Ég beið.... stundin rann upp þegar ég

átti að vera mættur... fimm mínútur liðu... tíu mínútur... tuttugu mínútur og þá gafst ég upp. Tók upp GSM símann minn, gróf upp símanúmerið hjá tannlækninum með því að hringja í 118 og hringi í hann.

Síminn hringdi og konurödd svaraði. Ég kynnti mig. Hún svaraði strax: „Þú áttir að vera mættur fyrir tuttugu mínútum síðan!“ Ég svara strax: „Ég mætti fyrir tuttugu mínútum síðan og er hérna frammi!“ Löng þögn og svo birtist hún, með símann á eyranu. Þegar hún sá mig varð henni dálítið um, en ég gaf henni ekki færi á að segja neitt. Slökkti á farsímanum mínum og útskýrði að ég næði ekki upp í kallkerfið. Hún hugsaði sig um og sagðist skilja málið. Fórum síðan inn. Hún skoðaði og gerði það sem tannlæknir gerir venjulega. Þegar því var lokið fórum við fram og hún fór að velta þessu fyrir sér og kom með þá hugmynd að ég notaði prik. Sá sjálfan mig koma inn á biðstofuna, hún full af fólki, ég leitandi að priki og síðan að reyna að hitta á takkana á þessu svokallaða kallkerfi! Þegar hún spurði hvenær ég vildi koma aftur, því það þurfi að laga ýmislegt, ákvað ég samstundis að segja bara bless og takk fyrir samveruna. Mig langar nefnilega að koma inn á biðstofu þar sem mér líður vel! Ekki líður manni svo vel þegar í tannlæknastólinn er komið.

Jæja, vitið þið um tannlækni?

Árni Salomonsson.

Rafskutla til sölu

Nýr rafmagns
hjólastóll – skutla –
með rafdrifnu
hækkanlegu sæti til
sölu. Verð kr. 260
þúsund. Upplýs. í
síma 421-2177.

Sjálfsbjörg, lsf.:

Mótmælir skerðingu vegna bifreiðakaupa

Sjálfsbjörg lsf. hefur sent heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra, sem og fjármálaráðherra mótmæli vegna skerðingar á réttindum og styrkjum hreyfihamlaðra vegna bifreiðakaupa.

Þar segir m.a. að Sjálfsbjörg harmi þau vinnubrögð að heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið hafi ekki sent samtökunum reglugerðina til umsagnar áður en hún var sett og birt, eins og löng hefð er fyrir í ráðuneytinu.

Meginbreytingarnar á reglugerðinni, sem tók gildi 1. júní sl., felast í lengingu þess tíma sem líður á milli styrkveitinga úr fjórum árum í fimm ár og ennfremur úr fimm árum í sex ár ef um er að ræða sérútbúna og dýra bifreið vegna mikillar fötlunar umsækjanda.

Breytingarnar eru sagðar leiða til mikillar skerðingar fyrir þá sem notið hafa uppbótar eða styrkja vegna bifreiðakaupa skv. reglugerðinni, en reikna megi með ca. 15% lækkun á verði bifreiðar eftir því hvort hún er seld eftir fjögur ár eða fimm ár. Allar upphæðir styrkja hafi ennfremur verið óbreyttar frá 1. maí 1999. Á sama tímabili hafi vísitala neysluverðs hækkað um 24%.

Í ályktun sem samþykkt var á þingi Sjálfsbjargar lsf. í maí sl., er skorað á fjármála- og tryggingamálaráðherra að gera ráðstafanir til að tryggja Tryggingastofnun nægilegt fé til úthlutunar bifreiðakaupastyrkja til hreyfihamlaðra skv. gildandi reglugerð þess efnis.

Ekki veittur styrkur vegna hjálparhunda

Í 4 tbl. Klifurs 2003 var birt viðtal við Auði Björnsdóttur, móður ungs hreyfihamlaðs drengs á Ísafirði. Auður er ein af fáum Íslendingum sem hefur hlotið menntun í að þjálfra hjálparhunda, en þeir eru m.a. notaðir til að aðstoða hreyfihamlaða í sínu daglega lífi. Í viðtalinu kom m.a. fram að mikill kostnaður fylgdi því að fá sér hjálparhund, eða hátt í eina milljón króna. Auður sagði hjálparhund vera eins og hvert annað hjálpartæki fyrir hreyfihamlaða. Hins vegar hefði hún ekki látið á það reyna hvort slíkt fengist niðurgreitt hjá Tryggingastofnun. Í framhaldi af því leitaði blaðamaður Klifurs til Tryggingastofnunar og í ljós kom að ekkert fordæmi var fyrir slíku. Þegar leitað var svara við því hvort mögulegt væri að fá niðurgreiðslu vegna hjálparhunds var blaðamanni tjáð að fyrirspurnin yrði tekin formlega fyrir hjá Hjálpartækjanefnd. Niðurstaðan hefði síðan fordæmisgildi og

Viðar og hjálparhundurinn hans Tryggur. Viðtal við móður Viðars birtist í 4. tbl. Klifurs 2003. Mynd/Árný/Myndás.

unnið eftir henni hjá Tryggingastofnun. Fyrir skömmu barst bréf frá stofnuninni þar sem skýrt var frá því að Hjálpartækjanefnd mun ekki veita styrk til kaupa á hjálparhundum fyrir hreyfihamlaða. Ástæðan væri m.a. sú að slíkt tíðkaðist ekki annars staðar á Norðurlöndum.

Minningarsjóður Jóhanns Péturs Sveinssonar

Minningarsjóður Jóhanns Péturs Sveinssonar óskar eftir umsóknnum um styrki sem koma til úthlutunar í september 2004. Umsóknnum skal skila til Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra, Hátúni 12, Reykjavík fyrir 1. sept. 2004 í umslagi merktu minningarsjóðnum.

Tilgangur sjóðsins er einkum tvíþættur; a) að styrkja hreyfihamlaða einstaklinga til náms og b) að styrkja einstök málefni með aðgengi fyrir hreyfihamlaða í huga.

Stjórn sjóðsins áskilur sér rétt til þess að hafna öllum umsóknnum ef svo ber undir.

Stjórn minningarsjóðs
Jóhanns Péturs Sveinssonar.

Pökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Hafnarfjörður

Sildey ehf
Skútuhrauni 2

Keflavík

Tannlæknastofa Einars
og Kristínar Skólavegi 10
Teppahreinsun Suðurnesja
Iðavöllum 3
Eldvarnir ehf
Iðavöllum 3g
Varmamót ehf
Framnesvegi 19
Reykjanesbær
Tjarnargötu 12
Fasteignasalan Ásberg ehf
Hafnargötu 27
H. Þórðarson ehf
Krossholti 11
Rafiðn ehf
Vikurbraut 1
Umbrot ehf
Vikurbraut 13
Samkaup hf
Hafnargötu 62
Sparisjóðurinn í Keflavík
Tjarnargötu 12-14
Húsagerðin ehf, trésmiðja
Hólmgarði 2c
Hlévangur,
dvalarheimili Keflavíkur
Faxabraut 13
Fjölbrautaskóli Suðurnesja
Sunnubraut 36
Keflavíkurkirkja
Kirkjuvegi 25
DMM lausnir ehf
Iðavöllum 9b

Grindavík

Selháls ehf
Ásabraut 8
Myndsel ehf
Hafnargötu 11
Fiskmarkaður Suðurnesja hf
Miðgarði 4
Vélsmiðja Grindavíkur ehf
Seljabót 3
Rafþjónusta Birgis ehf
Seljabraut 7

Sandgerði

Önglar ehf
Bjarmalandi 11

Garður

Bókasafn Gerðahrepps
Garðbraut 90

Njarðvík

Toyotasalurinn Reykjanesbæ
Njarðarbraut 19
Hitaveita Suðurnesja
Brekustíg 36
ÁÁ háþrýstipvottur ehf
Starmóa 13

Akranes

Sjúkraþjálfun Georgs
Janussonar
Kirkjubraut 28
Straumnes ehf, rafverktakar
Krókatúni 22-24
IÁ hönnun
Sóleyjargötu 14
Smurstöð Akraness sf
Smiðjuvöllum 2
Bifreiðastöð Þórðar Þ
Þórðarsonar
Dalbraut 6
Verslunin Nina
Kirkjubraut 4
Dvalarheimilið Hófi
Sólmundarhöfða
Vélsmiðja Ólafs R Guðjónssonar
Smiðjuvöllum 6
Byggðasafn Akraness
Görðum
Skilmannahreppur
Innrímel 2
Haraldur Böðvarsson hf, útgerð
Bárugötu 8-10
Hibýlamálun Garðars
Jónssonar ehf
Einigrund 9
Öryggismiðstöð Vesturlands ehf
Skólabraut 2
Tövuþjónustan á Akranesi ehf
Vesturgötu 48
Bílver, bílaverkstæði ehf
Akursbraut 13
Fasteignasalan Hákot ehf
Kirkjubraut 28
Hjólbarðaviðgerðin sf
Dalbraut 14
Vignir G. Jónsson hf
Smiðjuvöllum 4
Trésmiðjan Kjölur hf
Akursbraut 11a

Borgarnes

Dvalarheimili aldraðra
Borgarnesi
Borgarbraut 65

Félagsbúið Mófellsstöðum sf

Mófellsstöðum
Borgarverk hf, vinnuvélar
Sólbakka 17-19
Jörvi hf, vinnuvélar
Hvanneyri
Meðferðarheimilið Hvítarbakka
Hvítarbakka
Loftorka Borgarnesi ehf
Engjaási 2-8
Gámaþjónusta Vesturlands ehf
Sólbakka 9
Sparisjóður Mýrasýslu
Borgarbraut 14
Hvítársíðuhreppur
Sámsstöðum
Vegamót, þjónustumiðstöð
Vegamótum

Reykholt

Garðyrkjustöðin Varmalandi
Reykholtsdal
Varmalandi 2

Stykkishólmur

Sæfell ehf
Nesvegi 13
Málflutningsstofa
Snæfellsness sf
Aðalgötu 2

Grundarfjörður

Hjálmar ehf
Hamrahlíð 1

Snæfellsbær

Sjávariðjan Rífi hf
Hafnargötu 8
Gimli, bókaaverslun
Hraunási 1
Slægning ehf
Bæjartúni 7
Klumba ehf
Skiptiholti 2
Sverrisútgerðin ehf
Túnbrekk 16
Hjallasandur ehf
Helluhóli 3
Steinunn ehf
Suðurbakka 6

Búðardalur

Mjólkursamlagið Búðardal
Brekkuhvammi 15

Króksfjarðarnes

Hótel Bjarkarlundur

Ísafjörður

Kjölur ehf
Urðarvegi 37
Krossnes ehf
Króki 2
Guðbjörg ÍS-46
Hamraborg ehf
Hafnarstræti 7
Ísafjarðarbær
Hafnarstræti 1
Ísfang hf,
útflutningur sjávarafurða
Suðurgötu 12
Tækniþjónusta Vestfjarða ehf
Aðalstræti 26
Hjólbarðaverkstæði Ísafjarðar ehf
Sindragötu 14
Tréver sf
Hafrahlóti 34
Orkubú Vestfjarða hf
Stakkanesi 1
Vélsmiðja Ísafjarðar ehf
Sundahöfn

Bolungarvík

Sérleyfisferðir
Bolungarvík - Ísafjörður
Völusteinsstræti 22
Glaður ehf
Traðarstíg 1
Jakob Valgeir ehf
Grundarstíg 5
Heilbrigðisstofnun Bolungarvíkur
heilsugæslusvið
Höfðastíg 15
Sparisjóður Bolungarvíkur
Aðalstræti 14
Brún ehf
Heiðarbrún 10

Súðavík

Súðavíkurhöfn
Grundarstræti 3

Suðureyri

Klofningur ehf
Aðalgötu 59

Patreksfjörður

Patreksfjarðarkirkja
Oddi hf, fiskverkun
Eyrargötu 1
Heilbrigðisstofnunin Patreksfirði
Stekkur 1
Strönd ehf
Breiðalæk
Bjarg ehf
Mýrum 14

Pökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Táknafjórður

Miðvík ehf
Túngötu 44
Annes ehf
Strandgötu 27
Hraðfrystihús Táknafjarðar
Miðtúni 3
Eik hf, trésmiðja
Strandgötu 37
Garrautgerðin sf
Strandgötu 40
Þórberg hf
Strandgötu

Staður

Staðarskáli ehf
Stað Hrutafirði

Hólmavík

Kópnes ehf
Vitabraut 3

Hvammstangi

Heilbrigðisstofnunin
Hvammstanga
Spítalastíg 1

Blönduós

Samstaða,
skrifstofa verkalyðsfélaga
Þverholti 1
Kaupfélag Húvetninga
Húnabraut 4

Skagaströnd

Fiskverkun Haraldar
Árnasonar
Ægisgrund 5
Trésmiðja Helga
Gunnarssonar ehf
Mánabraut 2
Vík ehf
Hólabraut 5

Sauðárkrókur

Skinnastöðin hf
Syðri-Ingveldarstöðum
KB banki
Faxatorgi 1
Verslun Haraldar Júlíussonar
Aðalgötu 22
Kaupfélag Skagfirðinga
Ártorgi 1

Varmahlíð

Akrahreppur Skagafirði
Miklabæ, Skagafirði

Hofsós

Stuðlaberg ehf
Suðurbraut

Siglufjörður

Heilbrigðisstofnunin Siglufirði
Hvanneyrarbraut 37-39
Egillssíld ehf
Gránugötu 27

Akureyri

Tannlæknastofa Árna Páls Hall-
dórssonar
Kaupangi
Akureyrarkirkja
Eyrarlandsvegi
Búsetudeild Akureyrarbæjar
Geislagötu 9
J.B. hf
Kaupvangsstræti 4
Glófi ehf
Frostagötu 1a
Íris sf, fatagerð
Grænumýri 10
Hártiskan sf
Kaupangi við Mýrarveg
Hlíð hf
Kotárgerði 30
Véla- og stálsmiðjan ehf
Gránufélagsgötu 47
Sparisjóður Norðlendinga
Skipagötu 9
Egill Jónsson hf,
tannlæknastofa
Hofsbot 4
Tannlæknastofa Sigrúnar
Þórunnarstræti 114
Verkval, verktaki
Miðhúsavegi 4
Teiknistofan H Á
Furuvöllum 13
Félag verslunar- og skrifstofufólks
Skipagötu 14
Félag málmíðnaðarmanna
Akureyri
Skipagötu 14
Norðurmjólk
Súluvegi 1
Vaxtarræktin Akureyri
Íþróttahöllinni við Skólastíg
Félagsbúið Bakka
Bakka
Sigtryggur og Pétur sf
Brekkgötu 5

Friðrik Páll Jónsson,
háls, nef og eyrnarlæknir
Eikarlundi 1
Föl ehf
Lerkilundi 24
Kjarnafæði hf
Fjölninggötu 1b
Sveitahótelíð
Sveinbjarnargerði
Svalbarðsströnd
Bifreiðaverkstæði
Sigurðar Valdimarssonar ehf
Óseyri 5a
Bifreiðaverkstæði Bjarnhéðins ehf
Fjölninggötu 2a
Ásbyrgi - Flóra ehf
Frostagötu 2a
Miðstöð ehf
Draupnisgötu 3g
Húsprýði sf
Múlasiðu 48
Naust Marine Akureyri ehf
Hjalteyrargötu 20
Medúlla hf
Strandgötu 37
Stell ehf
Kaupangi við Mýrarveg

Grenivík

Hlaðir ehf
Melgötu 6
Stuðlaberg útgerð ehf
Ægissíðu 11
Sparisjóður Höfðhverfinga
Ægissíðu 7
Jói ehf
Melgötu 8

Grimsey

Vélaverkstæði Sigurðar
Bjarnasonar ehf
Hátúni
Sæbjörg ehf
Öldutúni 3
Sigurbjörn ehf, útgerð
Öldutúni 4
Grimseyjarhreppur
Eyvík
Stekkjarkvík ehf
Hafnargötu 17
Bratti ehf
Gerðubergi

Dalvík

Fiskmarkaður Dalvíkur
Ránarbraut 2b
Gistihús Ytri-Vík
Kálfsskinni Árskógsströnd
Gunnar Nielsson sf

Aðalgötu 15
Daltré ehf
Grundargötu 9
B.H.S.,
bíla- og vélaverkstæði
Fossbrún 2
G. Ben ehf
Ægisgötu 3

Ólafsfjörður

Vélsmiðja Ólafsfjarðar hf
Múlavegi 3

Húsavík

Blómabúðin Tamara
Garðarsbraut 62
Norðurlax hf
Laxamýri
Skipaafgreiðsla Húsavíkur ehf
Höfða 2
Bílaleiga Húsavíkur ehf
Garðarsbraut 66
Rúnar Óskarsson ehf
Hrísateigi 5
Bókasafnið á Húsavík
Stóragarði 17
Tjörneshreppur
Ytri Tungu
Skóbúð Húsavíkur
Garðarsbraut 13

Fosshóll

Fosshóll ehf
Fosshóli

Laugar

Norðurpóll ehf
Laugabrekku Reykjadal
Ferðaþjónustan Narfastöðum ehf
Narfastöðum

Kópasker

Öxarfjarðarhreppur
Bakkagötu 10
Silfurstjarnan hf
Núpsmýri
Kelduneshreppur
Lindarbrekku

Raufarhöfn

Hótel Norðurljós
Aðalbraut 2

Pökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Pórshöfn

Pórshafnarhreppur
Langanesvegi 2
Hraðfrystistöð Pórshafnar hf
Eyrarvegi 16
Haki ehf
Langanesvegi 29

Vopnafjörður

Hofskirkja,
Vopnafjarðarhreppur
Hamrahlíð 15

Egilsstaðir

Bókabúðin Hlöðum
Fellabæ
Ferðaþjónustan Stóra Sandfelli
Stóra-Sandfelli 2
Trésmiðja Guðna Þórarinnssonar
Másseli
Jón Hlíðdal ehf
Reynivöllum 3
Rarik austurlandsumdæmi. s:
5289000-bilanasími 4703301
Þverklettar 2-4
Verkfræðistofa Austurlands ehf
Selási 15
Bókasafn Héraðsbúa
Tjarnarbraut 19
Miðás hf
Miðási 9
Betri flutningar ehf
Miðási 19
Hraðbúð ESSO www.khb.is
Kaupvangi 6
Egilsstaðakirkja
Laugavöllum 19
Hitaveita Egilsstaða og Fella
Einhleypingi 1

Seyðisfjörður

Bókaverslun Ara Bogasonar
og Eiriks Sigurðssonar sf
Austurvegi 23

Mjóifjörður

Mjóafjarðarhreppur
Brekku

Reyðarfjörður

Þvottabjörn ehf
Heiðarvegi 10

Eskifjörður

Eskja hf

Strandgötu 39

Neskaupstaður

Samvinnufélag útgerðamanna
Hafnarbraut 6
Brynjar Júlíusson hf
Hafnarbraut 15

Fáskrúðsfjörður

Fáskrúðsfjarðarhreppur
Tungu 2
Fáskrúðsfjarðarkirkja
Loðnuvinnslan hf
Skólavegi 59

Breiðdalsvík

Héraðsdýralæknir Austurlandsum-
dæmis syðra
Ásvegi 31
Breiðdalshreppur
Ásvegi 32

Höfn

Skinney - Þinganes
Krossey
Bókhaldsstofan ehf
Krosseyjarvegi 17
Sveitafélagið Hornafjörður
Hafnarbraut 27
Sigurður Ólafsson ehf
Hlíðartúni 21

Selfoss

Veiðisport
Miðengi 7
Verslunin Borg, Grímsnesi
Minni Borg
Heimili og menntir ehf
Baugstjörn 33
Pylsuvagninn Selfossi
Besti bitinn í bænum
Dýralænaþjónusta Suðurlands
sími 482-3060
Stuðlum
Búnaðarfélag Grafningshrepps
Villingavatni
Lífeyrissjóður verkalyðsfélagsins á
Suðurlandi
Austurvegi 38
Mjólkurbú Flóamanna
Austurvegi 65
Kælivélþjónustan ehf
Eyrarvegi 32
Litla kaffistofan
Svínahrauni
Byggingarfélagið Árborg ehf
Bankavegi 5

Bifreiðaverkstæðið Klettur ehf
Hrismýri 3

Sunnenska fréttablaðið
Eyrarvegi 25
Lögmenn Suðurlandi ehf,
fasteignasala
Austurvegi 3
Selós ehf
Eyravegi 51

Set ehf, plastiðnaður
Eyravegi 41

Básinn, veitingastaður
Efstalandi

Tannlæknastofa Halldórs
Austurvegi 44

Fasteignasalan Bakki ehf
Sigtúni 2

Hraungerðishreppur
Þingborg

Ingólfur, verslun
Austurvegi 34

Verkfræðistofa Suðurlands ehf
Austurvegi 3-5

Árvirkinn ehf
Eyravegi 32

Plastiðjan ehf
Gagnheiði 1

Framsóknarfélag Árnessýslu
Nesey ehf

Suðurbraut 7 Gnúpverjahreppi
Guðmundur Tyrfinngsson ehf
Fossnesi C

Hveragerði

Heilsustofnun NLFÍ

Grænumörk 10

Ecoline hf

Sunnumörk 4

Sport-Tæki ehf

Austurmörk 16

Þorlákshöfn

Grunnskólinn í Þorlákshöfn

Egilsbraut 35

Fiskmark ehf

Hafnarskeiði 21

Fagus ehf

Unubakka 18-20

Frostfiskur ehf

Hafnarskeiði 6

Eyrbakkí

Héraðssjóður

Árnesprófastsdæmis

Túngötu 20

Flúðir

Ferðaþjónustan Syðra Langholti

Garðyrkjustöðin Jörfi
Flúðum Hrunamannahreppi
Garðyrkjustöðin Hvammur I ehf
Hvammí I
Kvenfélag
Hrunamannahrepps
Auðsholti

Hvolsvöllur

Félag íslenskra bifreiðaeiganda
Stóragarði 3
Holtsprestakall
Holti
Prjónaver ehf
Hlíðarvegi 10
Stórólshvolskirkja
Fylkir, vörubílstjórafélag
Eystri-Torfastöðum 1
Kvenfélagið Bergþóra
Vestur Landeyjum

Vík

Byggingafélagið Klakkur ehf
Smíðjuvegi 9
Hrafnatindur efh
Smíðjuvegi 13

Kirkjubæjarklaustur

Hjúkrunar og dvalarheimilið
Klausturhólar
Héraðsbókasafnið
Kirkjubæjarklaustri
Klausturvegi 4
Heilsugæslustöð
Kirkjubæjarklausturs
Skriðuvöllum 13

Vestmannaeyjar

Straumur
Flötum 22
Vélaverkstæðið Þór ehf
Norðursundi 9
Frár ehf
Hásteinsvegi 49
Ós ehf
Illugagötu 44
Skattstofa Vestmannaeyja
Heiðarvegi 15
Bessi hf
Sóleyjargötu 8
Huginn ehf
Hrauntúni 48
Vinnslustöðin hf
Hafnargötu 2
Karl Kristmanns,
umboðs- og heildverslun
Ofanleitisvegi 15-19

	Krossgátu-gerð: Bjarni S. 588 7911	nögl	mánuður	kámar	hverfa		eldstæðlið	sleip	drykkur	áttund	hávaðann		þrjú	kvendýr		framleiðsla	
	→											vitund				4	
	hljóðtæri aga						telgður					7			áverki		
Teikning Halldór Andri eftirprentun bönnuð	↓	skóbotnar plága					átti ílatin				kona	ár- teðurna		dýrahlj.			
óvissa				Belfast- blánn tré				röð	snarpar								
miskunna					umfram	hryllir			kögur kvendýr	12			stórgnýti				
sef			1	pikka frökk	8			útnes	10						fugl		
	6			þukl rýrð				hvítleitt	málmur				svarf			9	
nefgöng			2 eins		sekk eld	3		hljóðtæri	raukst nef							kögur	
				sleip eirín			hestur					grípa	stunga öflug röð		13		
								→	11						↑	hremmi	5
				kvendýr		greinir		suð			auð- lindina						
kvendýrið	2						strákapör		elska	14					tjúlluð		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----

Leitin mikla

Horfðu
á bros barnsins
og lifðu þig inni
leiki þess

og þér mun ljósar
hve langt
þig hefur borið
afvega
í leitinni
miklu.

Viktor A. Guðlaugsson.

Vinningar fyrir rétta lausn á krossgátu

Á þessu sinni eru vinningar fyrir rétta lausn krossgátunnar þrjú sett af spilastokkum (nýtt útlit), merktum Sjálfsbjörg, landssambandi fatlaðra. Lausnir sendist til Sjálfsbjargar, lsf. Hátúni 12, 105 Reykjavík og merkið umslagið „krossgáta.“ Skilafrestur er til 20. ágúst 2004.

Verðlaun fyrir lausn á krossgátu síðasta tölublaðs eru þrjár kaffi/tekrúsir, merktar Sjálfsbjörg, landssambandi fatlaðra. Þær verða sendar vinningshöfum, sem eru: Valgerður Guðbjartsdóttir, Kambanesi, 755 Stöðvarfjörður; Árni Valur Viggósson, Víðilundi 10 c, 600 Akureyri og Valgerður Gunnarsdóttir, Stapa, 781 Hornafjörður.

Lausnin var: „Bjart er yfir láði

Sjálfsbjörg
Aðgengi fyrir alla

GÖTUHERMADUR

Við erum hópur af ungmennum á aldrinum 17-21 árs. Í sumar höfum við starfað við svokallaðan Gótuhermað. Verkefnið er hluti af skapandi sumarstarfi sem Hitt húsið og Reykjavíkurborg standa fyrir. Meginmarkmið verkefnisins er að kanna og reyna að bæta aðgengismál fatlaðra í miðbænum og víðar. Einnig mun hópurinn leita leiða til þess að bæta mynd hreyfihamlaðra. Að þessu verður unnið á uppbyggilegan hátt þar sem leitast er við að finna lausnir frekar en að einblína á það sem miður er.

Aðferðir þær sem við munum beita í þessu sambandi eru gerð heimildarmyndar um aðgengismál fatlaðra. Samhliða því munum við vera sýnileg og í því sambandi munum við standa fyrir ýmsum uppkomum svo sem tónleikahaldi, ljósmyndasýningu o.fl. Einnig ber að nefna að nú standa yfir upptökur á tónlistarmyndbandi sem spilað verður á ljósvakamiðlum.

Þann 19. júní stóðum við fyrir heljarinnar sundlaugarpartýi. Fór gleðskapurinn fram í sundlaug Sjálfsbjargar. Jazzhljómssveitin Vinir Kela léku ljúfa tóna og magadansarar mættu á svæðið. Skifuþeitarinn ógurlegi hann Eiríkur (betur þekktur sem DJ Gummo) hélt uppi stuðinu. Síðast en ekki síst ber að nefna aðgengisþrautina þar sem fólk fór í tímatöku á hjólastól. Þessu var síðan skolað niður með gosi og pylsum.

Einnig höfum við staðið að ýmsum öðrum atburðum. Þar ber helst að nefna tvö tónleika sem við höldum og einnig fót-boltaleikurinn þar sem við kepptum við stjórnuð KSÍ. Vonandi hafa þessi upptæki okkar í sumar skilað árangri og stuðlað að viðhorfsbreytingu gagnvart hreyfihömluðum.

